

card must then be filled out by the doctor or the patient and sent to the patient's OHIP district office, listed in the telephone book under "Government of Ontario, Ministry of Health, Health Insurance." These doctors may charge a higher fee than the amount covered by OHIP. The patient has to pay for any difference between the amount allowed by OHIP and the amount charged by the doctor. Doctors are required to tell you, if they bill you instead of OHIP. They must also tell you the amount they intend to bill. Before beginning your treatment, be sure to check with your doctor.

In the case of hospital bills, OHIP will pay direct any approved hospital in Canada for insured hospital services. Other health professionals operate in the same way as doctors for insured services. Again, the patient must pay for any difference between the amount allowed by OHIP and the amount charged.

FAMILY DOCTOR

A family doctor is a necessary part of good medical care, providing the continuing contact between your family and health services. A doctor who knows your family and its medical history is in a better position to identify and treat any sickness that may occur. Don't wait until you need a doctor. Find a general practitioner in your neighbourhood who will agree to be your family physician. Remember to show the doctor your OHIP identification card.

An up-to-date list of family doctors, including the languages they speak, is kept by:

The College of Family Physicians of Canada

400 Leslie Street

Don Mills, Ontario M3B 2M3

Telephone: (416) 493-7513

ຢູ່ກອງຫົວຂໍ້ "ຮັບບານອົງຕາຣີໂອ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ແຜນປະກັນສຸຂະພາບ" ໃນປີມໂທລະສັບ. ນາຍໝໍພວກນອກອາດຈະຮັບຄ່າບໍລິການສູງກວ່າທາງ OHIP ຈະຈ່າຍໃຫ້. ສະນັ້ນ ຄົນໂຂ້ຈຳຕ້ອງໄດ້ເສັຽຈຳນວນທີ່ເກີນເອົາເອງ. ນາຍໝໍທັງຫລາຍຈຳຕ້ອງບອກທ່ານ ຖ້າຫາກພວກເຂົາເຈົ້າຈະຮັບເງິນນຳທ່ານແຜນທີ່ຈະຮັບນຳທາງ OHIP. ພວກເຂົາເຈົ້າຈຳຕ້ອງບອກທ່ານອີກກ່ຽວກັບຈຳນວນເງິນທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າຈະຮັບນຳທ່ານ. ກ່ອນຈະຂໍເອົາຮັບການປັນຢັ້ງໃຫ້ຖາມລາຍລະອຽດນຳນາຍໝໍຂອງທ່ານ.

ທາງ OHIP ຈະຈ່າຍຄ່າບໍລິການຂອງໂຮງພຍາບານທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຮັບຮອງຂອງແຜນໃຫ້ແກ່ທຸກໆໂຮງພຍາບານທີ່ຖືກຮັບຮູ້ໃນການາດາ. ຜູ້ປັນຢັ້ງສຸຂະພາບອື່ນໆຮັບຄ່າບໍລິການທາງ OHIP ຮັບຮອງແບບດຽວກັນກັບພວກນາຍໝໍທັງຫລາຍ. ນັດກັນ ຄົນໂຂ້ຕ້ອງຈ່າຍຈຳນວນທີ່ເຫລືອຈາກຈຳນວນທີ່ OHIP ຈ່າຍໃຫ້ເອົາເອງ.

ນາຍໝໍປະຈຳຄອບຄົວ

ນາຍໝໍປະຈຳຄອບຄົວມີສ່ວນສຳຄັນໃນການໃຫ້ການປັນຢັ້ງທີ່ໄດ້ຜິດ. ນາຍໝໍຄົນດັ່ງກ່າວເປັນຜູ້ໃຫ້ການເຊື່ອມຢັ້ງແບບເນື່ອງມືດລະຫວ່າງຄອບຄົວທ່ານແລະການບໍລິການທາງດ້ານສຸຂະພາບທັງຫລາຍ. ນາຍໝໍທີ່ຮູ້ຈັກຄອບຄົວທ່ານແລະປັດການເປັນມາທາງດ້ານສຸຂະພາບຂອງຄອບຄົວທ່ານຢູ່ໃນຄວາມສາມາດຈະຍິ່ງສາມາດແລະປັນຢັ້ງຄວາມເຈັບຄວາມເປັນທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ. ຢ່າຖ້າຈົນກວ່າທ່ານຈະກ່າວການນາຍໝໍ. ໃຫ້ຊອກຫານາຍໝໍທີ່ໃຫ້ການປັນຢັ້ງແບບທົ່ວໄປໃນຄຸ້ມໃນເຂດຂອງທ່ານທີ່ຈະຕົກລົງເປັນໝໍປະຈຳຄອບຄົວຂອງທ່ານ. ຢ່າລືມເອົາບັດ OHIP ທ່ານໃຫ້ນາຍໝໍຄົນດັ່ງກ່າວເປັນຢັ້ງ.

ລາຍຊື່ທີ່ໃຈການໄດ້ຂອງພວກນາຍໝໍປະຈຳຄອບຄົວພ້ອມທັງພາສາທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າເວົ້າໄດ້ມີເວນນຳ:

THE COLLEGE OF FAMILY PHYSICIANS OF CANADA
4000 LESLIE STREET
DON MILLS, ONTARIO M3B 2M3
TELEPHONE: (416)493-7513

ການເຂົ້າພົບນາຍໝໍ

ກ່ອນຈະໄປຫານາຍໝໍຂອງທ່ານກ່ຽວກັບບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບ ໃຫ້ໂທລະສັບຫາຫ້ອງການຂອງລາວແລະນັດຂໍເຂົ້າພົບ.

Going to the Doctor's Office

To see your doctor about a health problem, telephone his or her office and arrange for an appointment.

On your first visit, the doctor's receptionist will take some personal information such as your address, telephone number and OHIP number. The doctor will probably review your medical history. As well as dealing with your health problem, he or she may wish to undertake a general medical examination, including routine tests of blood and urine. Don't be alarmed by this. It doesn't indicate that you may have a serious illness. It is to ensure that nothing is overlooked that may affect your health.

Your doctor is there to help you. Don't be afraid to ask questions about your health. Make sure that you understand about your health condition and what treatment is necessary. Whatever you say to a doctor in private will remain confidential.

HOSPITAL CLINICS

If you do not have a doctor, you can go to an outpatients clinic at a hospital. Your medical insurance will pay for your visit in the same way as at a doctor's office, but you cannot be sure of having the same doctor all the time. Be prepared to wait for service at the clinic. If you cannot make yourself understood, it is wise to take someone who can interpret for you.

Many hospitals operate clinics that provide specialized services such as pre-natal and post-natal advice for mothers, vaccinations to prevent disease, diagnosis and treatment of venereal disease, alcoholism, drug addiction and other types of illness. Most large public hospitals also have family practice clinics to provide regular medical service to families enrolled in the clinic.

ເມື່ອທ່ານໄປພົບໝໍຄົງຫ້າອິດ ຜູ້ຕອນຮັບຂອງລາວຈະບັນທຶກລາຍລະອຽດຕ່າງໆກ່ຽວກັບຕົວ
ທ່ານ ດັ່ງເຊັ່ນຕໍ່ໄປ, ນ້ຳເບີໂທລະສັບ, ແລະນ້ຳເບີ OHIP ຂອງທ່ານໄວ້. ນາຍໝໍຄົງຈະກວດ
ເບິ່ງຢັ້ງຢືນການເປັນມາທາງດ້ານສຸຂະພາບຂອງທ່ານ. ນອກຈາກນີ້ໄປຈາກການພະຍາຍາມແກ້ໄຂບັນ
ຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບທ່ານມີຢູ່ແລ້ວ ນາຍໝໍຄົນດັ່ງກ່າວຍັງອາດຕອງການຫ້າການກວດສຸຂະພາບທີ່ໄປ
ຂອງທ່ານອີກ, ລວມທັງການກວດເລືອດແລະປັສອະ. ບໍ່ຕ້ອງຕົກໃຈກ່ຽວກັບເລື່ອງນັ້ນ. ມັນບໍ່ໄດ້
ໝາຍເຖິງວ່າທ່ານອາດມີພຍາດພະເຍົາຫຼືກິນດານ. ມັນເປັນແຕ່ພຽງການເຮັນວ່າທາງໝໍບໍ່ໄດ້ຢຸດ
ປະລະເລີຍຫຍັງທີ່ຈະສ້າງບັນຫາໃຫ້ແກ້ສຸຂະພາບຂອງທ່ານ.

ນາຍໝໍຂອງທ່ານມີໜ້າທີ່ຊ່ວຍເຫຼືອທ່ານ. ຢ່າຢ້ານຢ່າກົວທີ່ຈະຖາມກ່ຽວກັບສຸຂະພາບຂອງ
ທ່ານ. ຈົ່ງແນໃຈວ່າທ່ານເຂົ້າໃຈດີກ່ຽວກັບສະພາບຂອງສຸຂະພາບຂອງທ່ານແລະການປົນປົງທີ່ຈຳເປັນ
ແລະເໝາະສົມ. ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ທ່ານເວົ້າກັບໝໍຈະຖືກປົກປິດໄວ້ເປັນຄວາມລັບ.

ຄລິນິກໃນໂຮງໝໍ

ຖ້າທ່ານບໍ່ມີນາຍໝໍປະຈຳຄອບຄົວ ທ່ານກໍສາມາດໄປຫາຄລິນິກທີ່ເຮັດພະຍາຍາມຄືນໄຂ້ຈາກຂ້າງ
ນອກຂອງໂຮງພະຍາບານໃດໂຮງພະຍາບານນຸ່ງໄດ້. ທາງ OHIP ຂອງທ່ານຈະເສັຽຄ່າປົນປົງໃຫ້
ແບບດຽວກັນກັບທ່ານໄປຫາຕ້ອງການຂອງທ່ານໃນທ່ານໝໍນຸ່ງ; ແຕ່ວ່າທ່ານຈະບໍ່ສາມາດແນໃຈໄດ້
ວ່າທ່ານຈະໄດ້ປົວນຳນາຍໝໍຄົນເກົ່າຕອດໄປ. ຫ້າມອາດໂດດຖ້າດິນແດ່ເມື່ອໄປຄລິນິກ. ຖ້າທ່ານ
ເວົ້າພາສາບໍ່ໄດ້ ທ່ານຄວນເອົານາຍພາສາໄປນຳ.

ໂຮງໝໍຫລາຍໆບ່ອນມີຄລິນິກທີ່ໃຫ້ການບໍລິການແບບສະເພາະ ດັ່ງເຊັ່ນໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ້ແຜ່ນ
ຕຽມອອກລູກແລະຫ້ອອກລູກແລ້ວ, ສັກຢາກັນໂລກຕ່າງໆ, ກວດແລະປົວກາມໂລກ, ໂລກຕິດເຫລົ້າ,
ໂລກຕິດຢາ, ແລະພຍາດແນວອື່ນໆ. ໂຮງໝໍໃຫຍ່ສາທາລະນະສ່ວນຫລາຍຍັງມີຄລິນິກກ່ຽວຂ້າງ
ທາງດ້ານຄອບຄົວໃຫ້ການບໍລິການແບບສມຳສະເໝີແກ້ພວກຄອບຄົວທີ່ໂດນາຈິດຊື່ໄວນຳອີກ.

ຢູກຢາ

ຢ່າອາຍຫວະບອກທ່ານໝໍວ່າທ່ານໄດ້ເຮັດແນວໃດແດ່ແລ້ວເພື່ອປົວຕົວທ່ານ. ເມື່ອຕອບ
ຄຳຖາມກ່ຽວກັບການເຈັບເປັນໃນອະດີດແລະປັດຈຸບັນ ຢ່າລືມເວົ້າເຖິງຢູກຢາກາງບານທ່ານໄດ້ໃຊ້ໄດ້
ກິນເພື່ອພອນຄາຍຄວາມເຈັບຄວາມເປັນດັ່ງກ່າວ. ພວກຢາກາງບານ ດັ່ງເຊັ່ນຮາກໄມ້ແລະຊາຕ່າງໆ
ອາດຈະເປັນພິພິດຕົວທ່ານເມື່ອປະສົມເຂົ້າກັບພວກຢາທີ່ທ່ານໝໍອາດອອກໃບສັ່ງໃຫ້. ຖ້າທ່ານ

MEDICINES

Don't be embarrassed to tell the doctor what you did to treat yourself. Always mention home remedies you have used when answering questions about past and present illness. Some natural medicines such as herbal powders, roots and teas, may not agree with you if combined with drugs which the doctor may order. If you have always relied on natural remedies and are uneasy about taking chemical medicine, tell your doctor.

If your doctor decides to prescribe medicines to treat your particular illness, it is important that you understand how to take them and for what length of time. A prescription is a doctor's written direction on how a medicine should be prepared by the pharmacist and how it should be taken by the patient. Your prescription is yours alone, not to be shared with family or friends. Your doctor prescribes a medicine for you and your disease. Do not use it on others.

Always call your doctor about any problems you have concerning medicines, especially if you feel ill after taking them. Ask your doctor beforehand about possible side-effects. When using medicine, always read the label. Follow the directions and observe any warnings. Take exactly the recommended dose. Changing the dosage yourself can be dangerous. If you are unwilling to take pills which the doctor prescribes because you are used to injections, be honest about it. The doctor will want to know.

Pharmacies

A doctor's prescription should be taken to a pharmacy or drug-store to be filled. In addition to prescriptions, pharmacies sell first aid supplies, vitamins and medications that do not require a prescription.

If you wish to have a prescription refilled, you do not have to

ຫາກເຄີຍໃຊ້ແຕ່ຈຳພວກຢາກາງຢ້ານແລະບໍ່ລົງກັບຢາສັມຍໂຕມແລ້ວ ຫ້າມກໍຄວນບອກໃຫ້ທ່ານຫມໍຮູ້.
ຖ້າທ່ານຫມໍທ່ານຫາກຕັດສິນໃຈໃຫ້ຢາເພື່ອປົວພຍາດແນວໃດແນວນັ້ນຂອງທ່ານແລ້ວ ມັນສຳຄັນ
ຫລາຍທີ່ທ່ານຈະເຂົ້າໃຈຄຳສັ່ງຂອງເພີ່ນກ່ຽວກັບຢ້ານນ. ໃບສັ່ງຢາແມ່ນທາງທ່ານຫມໍເປັນຜູ້ຂຽນຂໍ້
ເພື່ອບອກທິດທາງໃຫ້ແກ່ຜູ້ຢູ່ຢາກ່ຽວກັບການຢູ່ຢາສັ່ງ ແລະເພື່ອບອກໃຫ້ຄົນໂຂ້ຮູ້ວ່າຈະໃຊ້ຈະກິນ
ຢາສັ່ງນັ້ນແນວໃດ. ໃບສັ່ງຢາທ່ານຫມໍອອກໃຫ້ທ່ານໃຊ້ສຳລັບທ່ານຜູ້ກ່ຽວກັນນ ບໍ່ແມ່ນສຳລັບຄອບ
ຄົວຫລືຫມູ່ເພື່ອນຂອງທ່ານ. ທ່ານຫມໍທ່ານໃຫ້ຢາທ່ານເພື່ອປົວພຍາດຂອງທ່ານ. ຢ່າໃຫ້ຄົນອື່ນໃຊ້

ນຳ.
ໃຫ້ຕິດຕໍ່ຫມໍທ່ານເມື່ອທ່ານມີບັນຫາກ່ຽວກັບຢູ່ຢາສັ່ງທ່ານໄດ້ຮັບມາ ໂດຍສະເພາະແລ້ວ ແມ່ນ
ເມື່ອທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍເມື່ອກິນຢາດັ່ງກ່າວ. ໃຫ້ຖາມຫມໍທ່ານລວງຫມາກ່ຽວກັບຜົນແນວອື່ນທີ່ຈະ
ເກີດຂຶ້ນເມື່ອກິນຢານັ້ນລົງໄປ. ເມື່ອໃຊ້ຢາ ໃຫ້ອ່ານຄຳອະທິບາຍຢ່າງທຽວນ. ໃຫ້ເຮັດຕາມຄຳ
ບອກແລະຄຳເຕືອນ. ກິນໃຫ້ຖືກຕາມຈຳນວນທີ່ບັງໄວ້. ບໍ່ຮຸນຈຳນວນຢາທີ່ໃຊ້ຫມາກ່ຽວນັ້ນ ອາດ
ເປັນອັນຕະລາຍ. ຖ້າທ່ານບໍ່ຢາກກິນຢາທ່ານຫມໍສັ່ງໃຫ້ກິນຍ່ອມວ່າທ່ານເຄີຍແຕ່ສັກເອົາ ກໍ່ໃຫ້ບອກ
ຄວາມຈິງ; ທ່ານຫມໍຕ້ອງການຢາກຮູ້.

ການຂາຍຢາ

ໃຫ້ເອົາໃບສັ່ງຢາຈາກທ່ານຫມໍໄປຊື້ຢ້ານຳຄວາມຂາຍຢາ. ນອກຈາກຈະຂາຍຢາຕາມໃບສັ່ງຢາ
ແລ້ວ ທາງຄວາມຂາຍຢາຍັງຈຳຫນ່າຍອຸປະກອນປະຖົມພຍາບານ, ໄວດາມິນ, ແລະຢູ່ຢາປະເພດທີ່ບໍ່
ຕ້ອງການໃບສັ່ງຈາກຫມໍນຳ.

ຖ້າທ່ານຕ້ອງການຊື້ຢາທ່ານຫມໍອອກໃບສັ່ງໃຫ້ອີກ ທ່ານບໍ່ຈຳເປັນກັບໄປຫາທ່ານຫມໍຂອງທ່ານ.
ການພຽງແຕ່ໂທລະສັບຫລືໄປຫາຜູ້ຢູ່ຢາສັ່ງທ່ານ ໄປຊື້ຢ້ານຳໃນຕອນແລກ. ລາວຈະຕິດຕໍ່ນຳທ່ານຫມໍ
ຂອງທ່ານເອງເພື່ອອະນຸຍາດຂາຍຢາດັ່ງກ່າວໃຫ້ທ່ານຕື່ມອີກ.

ຄວາມຂາຍຢາທັດຕາຍ "Parcost" ໃສ່ປ່ອງຢ້ຽມຫລືບ່ອນຈາຍຢາບໍ່ຂາຍຢາຫມໍຄຸນພາບດີ
ລົດແຜງຢາມໃດ ເພາະວ່າໄດ້ເຊັນສັນຍາວ່າຈະບໍ່ຂາຍເກີນກວ່າລາຄາທີ່ໄດ້ຕັ້ງກຳລັງ ໄວ້ກັບຮັຖບານອົງ
ກາຣ໌ໂອ.

ເຮງຫມໍ

ເຮງຫມໍບໍ່ແມ່ນວ່າເປັນບ່ອນສຳລັບປົວແຕ່ຄົນໂຂ້ຫຼືຢູ່ໃນຂັ້ນກັ້ນຄ່ານຫນ້ນ. ການກວດແລະ

go back to your doctor. You can telephone or go to the pharmacist who made up the original prescription. Allow the pharmacist enough time to contact your doctor for permission to repeat the prescription.

Pharmacies that have a "Parcost" sign in the window or dispensary charge a reasonable price for drugs of the highest quality. They have signed an agreement to charge no more than a price agreed upon in negotiations with the Ontario government.

HOSPITALS

Hospitals are not places for serious illness only. Many kinds of tests and treatments for minor illness can only be carried out in a hospital. When you are admitted to hospital or seen in a clinic or emergency department, more than one doctor may examine and treat you.

Don't be afraid to ask what is going to happen to you in the hospital or for details of your illness. If you do not ask, the nurse or doctor won't know that you may be worried. If, after they have explained your illness, you still don't understand, ask again or ask for an interpreter.

There is a specified visiting time at all hospitals and the number of visitors is limited at most of them. Ask about this.

EMERGENCY

You may need medical help quickly, in case of accident or sudden illness. You can take a seriously ill or injured person to the hospital at any time of the day or night. Many hospitals have special emergency departments with a separate entrance and "Emergency" written on a large sign. Emergency departments in local hospitals are usually busy places, where people who do not require urgent treatment may have to wait quite a while to be looked after. Never use the emergency department of a local hospital in place of

ການປົວປຸກການເຈັບການເປັນເລັກຽນຂອງຫລາຍໆແບບຫລາຍໆຜນວຈະມີຂັ້ນໄດ້ກໍ່ແຕ່ໃນໂຮງພຍາບານ
ທ່ານ. ເມື່ອທ່ານເຂົ້າຮັບການປົວປຸກໃນໂຮງພຍາບານ, ໃນຄລິນິກ, ຫລືໃນພະແນກສຸກເສີນ
ອາດຖືກກວດແລະປົວໂດຍໝໍຫລາຍໆຄົນນຳກັນ.

ບ່ອນທີ່ທ່ານຈະຖາມວ່າແຜນຫຍັງຈະເກີດຂຶ້ນກັບຕົວທ່ານໃນໂຮງໝໍຫລືຖານລາຍລະອຽດກ່ຽວ
ກັບການເຈັບການເປັນຂອງທ່ານ. ຖ້າທ່ານບໍ່ຖາມ ນາງພຍາບານຫລືທ່ານໝໍກໍ່ຈະບໍ່ຮູ້ວ່າທ່ານມີຄວາມ
ກັງວົນ. ຫລັງຈາກທີ່ເຂົາທ່ານອະທິບາຍສະພາບຂອງທ່ານໃຫ້ຟັງແລ້ວ ຖ້າທ່ານຍັງບໍ່ເຂົ້າໃຈຢູ່ ກໍ່ໃຫ້
ຖາມຄືນອີກຫລືຂໍນາຍພາສາມາຈຸວຍ. ທຸກໆໂຮງໝໍຍັງເວລາຢູ່ຮຽນແລະຈຳນວນຜູ້ມາຢູ່ຮຽນໄວຢ່າງຄັກ
ແນ່. ໃຫ້ຖາມລາຍລະອຽດນຳໂຮງໝໍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ກໍລະນີສຸກເສີນ

ທ່ານອາດຕ້ອງການການປົວຢ່າງກະທັນຫັນໃນກໍລະນີທີ່ມີອຸບັດຕິເຫດຫລືການລົມເຈັບຢ່າງກະ
ທັນຫັນ. ທ່ານສາມາດເອົາຄືນເຈັບສາຫັດໄປໂຮງໝໍໄດ້ທຸກໆເວລາ ທັງກາງເວັນແລະກາງຄືນ.
ໂຮງໝໍຫລາຍໆບ່ອນມີພະແນກສຸກເສີນທີ່ມາກວດເຂົ້າສະເພາະແລະຢ່າຍໃຫຍ່ອ່ານວ່າ "ສຸກເສີນ" ໄວ້
ອອກຫ່າງ. ພະແນກສຸກເສີນໃນໂຮງໝໍທ່ອງຖ່ານ ຕາມທັມມະດາແລ້ວ ເປັນບ່ອນທີ່ທ່ານຮຽນຫຍຸ້ງການ
ລາຍ. ພວກທີ່ເຈັບເປັນຫລາຍອາດຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກຕົກກ່ອນທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົວປຸກ. ຢ່າໃຈຜະ
ແນກສຸກເສີນຂອງໂຮງໝໍທ່ອງຖ່ານແທນທ່ານໝໍປະຈຳຄອບຄົວຂອງທ່ານ. ພະແນກສຸກເສີນຄວນມີໄວ້
ກັບກໍລະນີສຸກເສີນທ່ານ.

ການບໍ່ຮູ້ການຂອງພະແນກສາທາລະນະສຸກຕ່າງໆ

ທຸກໆກຳແພງເລື່ອງໃນອົງຕາອິໂອມີພະແນກສາທາລະນະສຸກໄວ້ຮັບໃຈປະຈຳຄືນ. ຫນ້າທ້ວງກ
ຄົນຂອງພະແນກດັ່ງກ່າວແຜນປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ການເຈັບໄຂ້ໄດ້ປ່ວຍເກີດຂຶ້ນ ແລະເຮັດໃຫ້ຜູ້ຄົນຢູ່ຄົມສຸກ.
ທ່ານສາທາລະນະສຸກທ່ອງຖ່ານກໍ່ມີໄວ້ໃຫ້ທຸກໆຄົນເຂົ້າຫາຫລືໂທລະສັບຫາເພື່ອສອບຖາມລາຍລະອຽດ.
ທ່ານດັ່ງກ່າວຫລາຍໆບ່ອນມີເອກກະສານໃນຫລາຍໆພາສາອະທິບາຍກ່ຽວກັບການບໍ່ຮູ້ການຂອງພວກ
ໃຫ້ຖາມທ່ານຄູ່ຫລືສູນໃຫ້ລາຍລະອຽດທ່ອງຖ່ານກ່ຽວກັບທ່ອງຂອງທ່ານສາທາລະນະສຸກ
ໃກ້ທ່ານ ຫລືໃຫ້ເບິ່ງທ່ອງດັ່ງກ່າວຢູ່ກ່ອນຈະເສຍບານເລື່ອງຂອງທ່ານໃນປັ້ມໂທລະສັບ.

ນສັກຢາປ້ອງກັນໂລກແລະການສ້າງໂພຟາສວນເອີກ

ນາຍໝໍແລະນາງພຍາບານຂອງພະແນກສາທາລະນະສຸກອອກສັກຢາປ້ອງກັນໂລກຕ່າງໆ ດັ່ງ

your family doctor. The emergency department should only be used for emergencies.

PUBLIC HEALTH SERVICES

All Ontario municipalities have public health departments or health units. Their business is to prevent illness and keep people well. In the cities they have district offices where anyone can drop in or telephone for information. Some of them publish small pamphlets in several languages describing their services. Ask a school principal or your community information service where the public health office nearest you is located, or look up the address in the telephone directory under the name of your municipality.

Immunization and Chest X-Rays

Public health doctors and nurses carry out free immunization against diseases such as measles, diphtheria, polio and rubella in health clinics or in the schools. Parents are notified when clinics are to be held and must give written permission to have their children immunized. Infants and pre-school children can also be immunized. Infants and pre-school children can also be immunized at a health clinic.

DENTAL SERVICES

The Ontario Health Insurance Plan does provide coverage for oral surgery in a hospital setting, but does not provide for general dental care. The dentist charges direct.

It is advisable to have a regular dentist. If you have an emergency at a time when your dentist is not available and cannot get an appointment quickly, go to the emergency department at a hospital. If it happens on a weekend, call the emergency number in the front of the telephone directory and ask for assistance.

Some public health departments provide free dental care to

ເຊັ່ນໂລກຫັດ, ໂລກຄໍຕິບ, ໂລກໄຂສັນຫລັງອັກເສບ, ແລະໂລກຫັດເຍັຽຣະມັນໃນຄລິນິກຫລືໃນໂຮງ
ຮຽນໂດຍບໍ່ຄິດຄ່າຈ້າງລາງວັນແຕ່ຢ່າງໃດ. ທາງການຈະບອກພວກພໍ່ແມ່ໃຫ້ຮູ້ເນື້ອຈະມີການສັກຢາ
ຢ່ອງກັນໂລກ ແລະພວກພໍ່ແມ່ດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງເປັນຜູ້ອະນຸຍາດໃຫ້ລູກຫລານຂອງພວກເຂົາເຈົ້າເຂົ້າຮັບ
ການສັກຢາຫວ່າໂດຍທາງລາຍລັກອັກສອນ. ພວກເດັກນ້ອຍ ລວມທັງພວກຫຍັງບໍ່ທັນເຖິງອາຍຸເຂົາ
ໂຮງຮຽນ ສາມາດເຂົ້າຮັບການສັກຢາຢ່ອງກັນໂລກນຳຄລິນິກໄດ້ຄືກັນ.

ການບໍ່ຮູ້ການທາງດ້ານແຂ້ວ

ແຜນປະກັນສຸຂະພາບອົງຕາຮີໂອຈ້າຍຄ່າຜາຕັດແຂ້ວຫມູ່ຂຸນໃນໂຮງພຍາບານ ແຕ່ວ່າບໍ່ເສັຽຄ່າ
ຮັກສາຢ່າງຢັ້ງຢືນແຂ້ວທົ່ວໄປ. ນາຍຫມໍແຂ້ວເກັບເງິນນຳຜູ້ມາອໍຮັບການບໍ່ຮູ້ການໂດຍຕົງ.

ທານຄວນມີຫມໍແຂ້ວປະຈຳຄອບຄົວ. ໃນກໍຣະນີສຸກເສີນ ຖ້ານາຍຫມໍແຂ້ວທານບໍ່ຫວ່າງແລະ
ທານບໍ່ສາມາດອໍເຂົ້າພິລາວໄດ້ໄວແລ້ວ ໃຫ້ໄປຫາພະແນກສຸກເສີນຂອງໂຮງຫມໍ. ຖ້າເຫດເກີດຂຸນ
ໃນວັນເສົາວັນທີ ໃຫ້ໂທເບີສຸກເສີນຫມໍໄວ້ໃນດ້ານຫນ້າຂອງປື້ມໂທລະສັບເພື່ອອໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ.

ພະແນກສາທາຣະນະສຸກຍາງບອນໃຫ້ການຮັກສາຢ່າງຢັ້ງຢືນແຂ້ວແຍບບໍ່ເອົາຄ່າຈ້າງແກ່ພວກເດັກ
ນ້ອຍທໍເຂົາໂຮງຮຽນໃນຊັ້ນເລີ່ມຕົ້ນ. ໃນບາງໂຮງຮຽນສາທາຣະນະ ຫມໍແຂ້ວເຂົ້າຢ້ຽມຫວ່າງຮຽນ
ທັງຫລາຍບໍ່ລະເທອເພື່ອກວດສະພາບແຂ້ວຂອງພວກເດັກນ້ອຍນັກຮຽນ. ຖ້າຫາກພໍ່ແຂ້ວບໍ່ເປັນແມ່ງ
ແຂ້ວແມ່ງດັ່ງກ່າວກໍຈະຖືກຫມາຍລົງໃສ່ໃນແຜນຫໍແຂ້ວ; ຕໍ່ມາ ແຜນຫນ້າຈະຖືກສົ່ງໄປຫາພວກພໍ່ແມ່
ເພື່ອບອກໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າຮູ້ວ່າເດັກຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຄວນໄປຫາຫມໍແຂ້ວ.

ເທສບານເມືອງບາງບອນຈະເປັນຜູ້ຈ້າຍຄ່າຢ່າງຢັ້ງຢືນແຂ້ວໃຫ້ເອງ ຖ້າຫາກຄອບຄົວທັງຮ່ວງຂອງ
ພໍ່ແມ່ບໍ່ຄວາມສາມາດ. ເພື່ອຈະຮູ້ວ່າທານຄວນຈະໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ວຍເຫລືອດັ່ງກ່າວຫລືບໍ່ ໃຫ້ທານ
ສົນທິສອບຖາມນຳທອງການສັງຄົມສັງເລາະຂອງເທສບານເມືອງປະຈຳທອງຖານທານ.

ການວາງແຜນຄອບຄົວ (ການຄຸ້ມກຳເນີດ)

ໂຮງຫມໍສາທາຣະນະຫລາຍໆບອນເຮັດການບໍ່ຮູ້ການທາງດ້ານວາງແຜນຄອບຄົວເຂົ້າກັບການບໍ່
ຮູ້ການທາງດ້ານອນງຽມໄວ້ເຮັດໃຈຄົນໄຂ້ຂ້າງນອກ. ທຸກໆຄົນ ບໍ່ວ່າຍັງບໍ່ວ່າຈ້າຍ ສາມາດມາອໍລາຍ
ລະອຽດກ່ຽວກັບວິທີຄຸ້ມກຳເນີດແລະໃບສັ່ງຢານຳໄດ້.

ໃຫ້ໂທລະສັບຖາມນຳທາງໂຮງຫມໍທານວ່າມີການບໍ່ຮູ້ການທາງດ້ານວາງແຜນຄອບຄົວໄວ້ຕອນ
ໃບຫລືບໍ່. ທານຍັງສາມາດຖາມລາຍລະອຽດໂດນຳນາງພຍາບານຂອງພະແນກສາທາຣະນະສຸກ ຫລື

children in the early grades in school. In some public schools, a dentist visits the classrooms once a year to check for children's cavities. If any obvious cavities are found, they are marked on a teeth chart. This is sent home to the parents to let them know that their child needs to see a dentist.

Some municipalities will pay for dental care if a family is unable to do so. To see if you qualify, contact your local district municipal welfare office. Some larger organizations you may work for have dental care health plans paid for jointly by the employee and the employer.

FAMILY PLANNING (BIRTH CONTROL)

Many public hospitals include a family planning service in their out-patient programs. Here men and women can get information on birth control techniques and prescriptions.

Call your hospital and ask if they have a family planning service. You can also ask your public health nurse or your doctor for information.

NUTRITION

Good nutrition is an investment in good health. Nutrition information is needed to help you retain the best of tradition while choosing foods for your better health. You may find that some of the foods that you are used to eating are not available in Ontario or cost a lot more. It is important that you find other nutritious foods to replace these.

In some cities, you may be able to find stores that carry foods from your native country. These foods are likely to be more expensive than other foods because they are imported. Ask your friends or an immigrant aid agency if there are such stores in your area. You may find new foods to choose from.

ນໍາທ່ານຫມໍ່ປະຈຳຄອບຄົວທ່ານ.

ການບໍລິໂພກ

ການບໍລິໂພກທຸກຖານນັ້ນເຮັດໃຫ້ສຸຂະພາບຂ້າມແຂງ. ການຮູ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບການບໍລິໂພກຈະຊ່ວຍໃຫ້ທ່ານ ໄດ້ຢູ່ໄດ້ກິນແບບເດີມແລະຮູ້ຈັກເລືອກອາຫານທີ່ເຮັດໃຫ້ສຸຂະພາບທ່ານຂ້າມແຂງ. ຫານອາດຈະພົບວ່າເຄື່ອງກິນບາງແນວທີ່ທ່ານເລີຍກິນຢູ່ໃນອົງຕາຣິໂອຫລື ຖາມີ ກໍ່ແພງ. ຫານຄວນຊອກຊຸດເຄື່ອງກິນທີ່ໃຫຍ່ໂຍດແກຮ່າງກາຍແນວອ່ອນແຫນ.

ເມື່ອງໃຫຍ່ບາງເມື່ອງມີຮ່າງຄ້າຍຄືເຄື່ອງກິນທີ່ມາຈາກຍານເກີດເມື່ອງນອນຫານ. ເຄື່ອງກິນພວກນີ້ຄົງແພງກວ່າເຄື່ອງກິນພວກອ່ອນເພາະວ່າມາແຕ່ນອກ. ໃຫ້ຖາມຫມູ່ກອງຂອງທ່ານຫລືອົງການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ເຂົ້າເມື່ອງໃຫ້ມີບ່ອນໃດບ່ອນນັ້ງ ຖ້າທ່ານຢາກຮູ້ວ່າໃນເຂດທ່ານນັ້ນມີຮ່າງຄ້າຍຄືເຄື່ອງກິນແບບຫວານານຫລືບ. ບາງຫານອາດມີແນວເລືອກຫລາຍຂຶ້ນ.

SOCIAL SERVICES

FAMILY ALLOWANCE (BABY BONUS)

Family allowance benefits are paid by the federal government on behalf of all children up to the age of 18 who are not earning a taxable income. The parents must be residents of Canada. At least one parent must be a Canadian citizen, a permanent resident or a non-immigrant who has been admitted to Canada for a period of at least one year and whose income is subject to Canadian income tax.

Payments are made for all children under the age of 18 who are supported by their parents or guardians. Allowances are increased each year to keep up with increases in the cost of living. Current as of January, 1980, they amount to \$21.80 per month per child in Ontario. Other provinces may vary slightly. Payments are made to residents of Canada when they or their children are temporarily absent from the country.

Payments begin the month following the child's birth. They end in the month of the child's 18th birthday or as soon as the child earns a taxable income. Allowances are taxable for any parents who claims a tax exemption for the child.

For more information contact:

Toronto

Health and Welfare Canada
Family Allowance
Forester House
789 Don Mills Road
Don Mills, ON M3C 1T5
Telephone: (416) 423-6900

Ottawa

Health and Welfare Canada
Room 312
Commonwealth Building
77 Metcalfe Street
Ottawa, ON K1P 5L6
Telephone: (613) 995-8423

GENERAL WELFARE ASSISTANCE (Municipal Assistance)

If you require emergency or temporary aid because of unemployment, illness or other distress, you can often receive help from the social services or welfare office of the municipality in which you live.

Allowances may be paid to you, if you are one of the following:

ການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ

ເງິນເດັກນ້ອຍ

ເງິນເດັກນ້ອຍມີໄວ້ໃຫ້ເດັກນ້ອຍທຸກໆຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າສິບແປດປີແລະທີ່ມີລາຍໄດ້ຕໍ່າເກີນໄປ ບໍ່ພໍທ່າງການຈະເກັບພາສີນຳ. ພື້ນຖານຂອງເງິນເດັກນ້ອຍຢູ່ໃນການາດາ. ຢ່າງພ້ອມ ພໍທລຳແມ່ ຕ້ອງເປັນຄົນສັນຊາດການາດຽນ, ເປັນຄົນຢູ່ໃນການາດາແບບຖາວອນ ຫລືເປັນຄົນເຂົ້າເມືອງທີ່ມາ ດາທຳຖກະນຸຍາດໃຫ້ໃຊ້ເວລາຢູ່ໃນການາດາຢ່າງນອນນຸ່ງປີແລະທ່ວສັງພາສີລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ທາງຮັກ ບານການາດາ.

ເງິນເດັກນ້ອຍມີໄວ້ໃຫ້ເດັກນ້ອຍທຸກໆຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າສິບແປດປີແລະທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການເບິ່ງ ແຍງຂອງພໍ່ແມ່ຫລືຜູ້ປົກຄອງ. ທາງການເພີ່ມເງິນດັ່ງກ່າວຂຶ້ນທຸກໆປີເພື່ອໃຫ້ທັນກັບການຖີບຕົວຂຶ້ນຂອງ ຄ່າຄອງຊີວິດ. ຜູ້ອາໄສຢູ່ໃນການາດາຍັງຈະໄດ້ຮັບເງິນເດັກນ້ອຍຢູ່ໃນເວລາທີ່ເຂົາເຈົ້າຫລືເດັກນ້ອຍ ເຂົ້າເຈົ້າອອກນອກປະເທດຊົ່ວຄາວ.

ເງິນເດັກນ້ອຍເລີ່ມມີໃຫ້ກັນຕັ້ງແຕ່ເດືອນທີ່ຢູ່ຖືກມາຈາກເດືອນທີ່ເດັກເກີດແລະຫມົດລົງໃນ ເດືອນທີ່ເດັກເຖິງອາຍຸສິບແປດປີຫລືໃນເດືອນທີ່ເດັກມີລາຍໄດ້ພໍທ່າງການຈະເກັບພາສີນຳໄດ້. ພໍ ແມ່ຫລືບາດເຈ້ນເສຍພາສີກຽວກັບຕົວເດັກກຳຕ້ອງເສຍພາສີກຽວກັບເງິນເດັກນ້ອຍທີ່ໄດ້ເຮັດມາ.

ເພື່ອລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ ໃຫ້ຕິດຕໍ່ນຳ:

ໂຕຣົງໂຕ

ອອດຕາວາ

HEALTH AND WELFARE CANADA
FAMILY ALLOWANCE
FORESTER HOUSE
789 DON MILLS ROAD
DON MILLS, ONTARIO M3C 1T5
TELEPHONE: (416)423-6900

HEALTH AND WELFARE CANADA
ROOM 312
COMMONWEALTH BUILDING
77 METCALFE STREET
OTTAWA, ONTARIO K1P 5L6
TELEPHONE: (613)995-8423

ການສົ່ງເຄາະຫົວໄປ (ການຊ່ວຍເຫລືອຂອງເຫສບານເມືອງ)

ຖ້າທ່ານຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໃນກໍລະນີສູງກວ່າສິນຫລືແບບຊ່ວຍອື່ນວ່າທ່ານຕົກງານ, ເຈັບໄຂ້ໄດ້ປ່ວຍ ຫລືຢູ່ໃນສະພາບຂັບຂັນແນວໃດແນວນຶ່ງ ສ່ວນຫລາຍແລວທ່ານຈະໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ວຍ ເຫລືອຈາກຫ້ອງການບໍລິການສັງຄົມຂອງເຫສບານເມືອງທ່ານຢູ່. ທ່ານຈະໄດ້ຮັບເງິນຊ່ວຍເຫລືອ ຖ້າທ່ານຕົກຢູ່ໃນກໍລະນີໃດກໍລະນີນຶ່ງດັ່ງຕໍ່ລົງໄປນີ້:

- ຜູ້ຕົກງານຫລືເຮັດວຽກຍ່ເຕັມເວລາ ແລະຜູ້ທຳກຳລັງຊອກວຽກເຮັດແບບເຕັມເວລາ.

- a person who is unemployed or partially employed, and who is actively seeking a full-time job.
- a woman with dependent children who lacks the principal family provider. This may be a woman who is deserted, divorced, widowed, separated or unmarried. Even if she is employed full-time, she may still be eligible, if she is in financial need.
- a foster parent, for a foster child.
- a person 16 or older, who is sick or disabled, as certified by a doctor.
- a person who is elderly. There is no age requirement. He or she may be working full-time and still be eligible if advanced years are a factor in keeping the income low.

General assistance usually pays for food, clothing, household supplies, special diets, utilities, fuel, drugs, some personal needs and health insurance. Nursing home costs for people in private licensed nursing homes, if they are not covered by OHIP's extended health care and if they cannot afford the full charge, may be paid by the municipality. A further pocket allowance may also be provided.

You must be a permanent resident of Ontario at the time of your application, and a landed immigrant or a Canadian citizen.

COMMUNITY ORGANIZATIONS

All the community organizations which serve families cannot be listed here. Some are organized by immigrants themselves to help their own linguistic group. There are also a few settlement houses, established to help newcomers to a city. Some are located in immigrant neighbourhoods and offer special services for the whole family. Every community has its own groups organized by people to meet a specific social need. Inquire at your local community information

- ຜູ້ຍັງຫມໍ້ລູກມີເຕົ້າຢູ່ໃນຄອບຄອງ ແຕ່ວ່າບໍ່ມີຫວັງຫນ້າຄອບຄົວເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງຄຸນຄຸ. ຜູ້ຍັງຜູ້ນອກຖືກຜັງຫນີປະ, ເປັນແມ່ຮາງ, ແມ່ຫມາຍ, ແຍກັນຢູ່ກັບຜົວ ຫລືຍັງບໍ່ຫມົດແຕ່ງງານ. ເຖິງແມ່ນວ່າລາວຈະເຮັດວຽກເຮັດການແບບເຕັມເວລາ ລາວກໍມີສິດຂໍກິນເງິນດັ່ງກ່າວໄດ້ ຖ້າຫາກວ່າລາວມີຄວາມອາດເຂົ້າຫາງານດ້ານເງິນຄໍ້າ.
- ພໍ່ລຽງຫລືແມ່ລຽງ, ສໍາລັບລູກລຽງ.
- ຜູ້ຫມໍ້ອາຍຸສັບຫນີປັດແກກວ່າຫລືເປັນຫລືເສຍອົງຄະ. ໃບຢັ້ງຢືນຈາກຫານຫມໍ້ສໍາຄັນຫລາຍໃນກໍຣະນັນ.
- ຜູ້ເຮົາ. ບໍ່ມີການຈໍາກັດອາຍຸໃນກໍຣະນັນ. ເຖິງແມ່ນວ່າຜູ້ກ່ຽວເຮັດວຽກແບບເຕັມເວລາ ຜູ້ກ່ຽວກໍຍັງມີສິດຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໄດ້ ຖ້າຫາກວ່າການຫມໍ້ອາຍຸສູງນັ້ນເຮັດໃຫ້ລາຍໄດ້ຕໍ່າ.

ການຊ່ວຍເຫລືອນັ້ນ ຕາມຫມໍ້ມະນາແລ້ວ ກວມຄໍາອາຫານ, ເຄື່ອງນຸ່ງ, ເຄື່ອງເຮືອນ, ອາຫານພິເສດ, ນໍ້າໄຟ, ນໍ້າມັນ, ຢູ່ກຢາ, ເຄື່ອງໃຊ້ຈໍາເປັນສ່ວນຕົວບາງແນວ ແລະປະກັນສຸຂະພາບ. ຫາງເທສບານເນື່ອງອາດຈາຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຢູ່ໃນເຮືອນປະຕິບັດປະຫວັດຄົນຊະລາເອກກະຈົນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ຖ້າຫາກຜູ້ກ່ຽວບໍ່ສາມາດຈ່າຍເອງໄດ້ຫມົດ ຫລືຖ້າຫາກວ່າ OHIP ຂອງຜູ້ກ່ຽວບໍ່ກວມເຖິງລາຍຈ່າຍດັ່ງກ່າວ. ຜູ້ກ່ຽວຍັງອາດຈະໄດ້ຮັບເງິນຈ່າຍເລັກນ້ອຍໆນໍ້າອີກ.

ເວລາຫານຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອນັ້ນ ຫານບໍ່ພຽງແຕ່ວ່າຈະຕ້ອງເປັນຄົນຢູ່ໃນອົງຕາຣີໂອແບບຖາວອນຫນັ້ນ ແຕ່ວ່າຍັງຈະຕ້ອງເປັນຄົນເຂົ້າເມືອງແບບຖາວອນ ຫລືໄດ້ສັນຊາດການາດຽນແລ້ວອີກ.

ການຈັດຕັ້ງທອງຖົນ

ການຈັດຕັ້ງທອງຖົນທັງຫມົດແນໃສ່ຊ່ວຍເຫລືອພວກຄອບຄົວນັ້ນບໍ່ອາດຖືກນໍາມາຕັ້ງແຜໃນຫນ້າໄດ້. ບາງການຈັດຕັ້ງກໍແມ່ນພວກເຂົາເມືອງໂຫມເປັນຜູ້ກຳນົດເພື່ອຮັບໃຊ້ພວກດຽວກັນ. ເຮືອນຕ້ອນຮັບຫລາຍໆບ່ອນກໍມີໄວ້ຮັບໃຊ້ພວກມາໂຫມຕັ້ງຢູ່ໃນເມືອງໃຫຍ່. ເຮືອນດັ່ງກ່າວບາງເຮືອນຕັ້ງຢູ່ໃນຄຸນຜູ້ມາໂຫມເອງ ແລະໃຫ້ການບໍລິການແບບສະເພາະແກ່ຄົນໃນຄອບຄົວຫມົດທຸກຄົນ. ທຸກໆຄຸນຈົນມີການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆຂອງໃຜລາວເພື່ອສນອງຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານສັງຄົມແຕ່ລະແນວ. ໃຫ້ສອບຖາມນໍ້າຊຸມໃຫ້ລາຍລະອຽດທອງຖົນ ຫລືໃຫ້ພະຍາຍາມຄົ້ນຫາຢູ່ມາລາຍການການບໍລິການທອງຖົນໃນເມືອງສມຸດ.

ການບໍລິການສໍາລັບຜູ້ສູງອາຍຸ

centre or try to find a directory at the library listing community service.

SERVICES FOR SENIOR CITIZENS

Canada Pension Plan

The Canada Pension Plan helps workers build up a pension for retirement in addition to the old age security pension. It also provides benefits for contributors who become disabled, for their dependent children and for survivors of contributors. The same benefits are available for male and female contributors, surviving spouses and dependent children.

Contributions

Contributions to the plan are based on earnings. It is compulsory for most employed persons to contribute. There are a few exceptions, such as those who do casual work or wives who work for their husbands. As of January, 1978, a contributor must be between 18 and 70 years old, and make more than \$1,000.00 a year in order to qualify.

Senior Citizens Privilege Card

All Ontario residents 65 years of age or older can get a senior citizens privilege card if they have lived in Ontario for at least the past 12 months. This has a number on it and provides free drug benefits.

Applications are available from:

Ontario Senior Citizens Privilege Card
Ministry of Health
Box 21,000, Station "A"
Toronto, Ontario M5W 1Y5

ເບັຽບຳນານການາດາ

ແຜນເບັຽບຳນານການາດາຈຸດຍຶດເຮັດວຽກສ້າງຫນຶ່ງຂຶ້ນມາສຳລັບຍາມເຮົາເຮັດວຽກເຮັດ
ການ ນອກເຫນືອໄປຈາກເງິນຫນ້າສຳລັບໃຫ້ຄວາມຫມັ້ນຄົງໃນຍາມແກ່ເຖົ້າ. ແຜນດັ່ງກ່າວນັ້ນຍັງຈ່າຍ
ເງິນໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກເງິນທຸກຝ່າຍ, ແກ່ລູກເຕົ້າຂອງຜູ້ກຽວ ແລະແກ່ຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃກ້ຄູ່ຂອງຜູ້ອອກ
ເງິນຫລວງລັບໄປອີກ. ເງິນຈຸດຍຶດເຮັດວຽກກ່າວນີ້ໄວ້ໃຫ້ຜູ້ອອກເງິນທັງຍິງແລະຊາຍ, ຜົວຫລີ້ເມັຽ
ແລະລູກເຕົ້າຂອງຜູ້ອອກເງິນທີ່ຕາຍໄປ.

ການອອກເງິນ

ຈຳນວນເງິນທີ່ຈະອອກໃຫ້ແກ່ແຜນດັ່ງກ່າວມານັ້ນຂຶ້ນກັບລາຍໄດ້ຂອງຜູ້ກຽວເອງ. ຄົນເຮັດ
ວຽກເຮັດການເກືອບທຸກໆຄົນຫລືກລຽບໄດ້. ມັກຄະນິຍົກເວັ້ນບາງກໍຄະນິ ດັ່ງເຊັ່ນຜູ້ເຮັດວຽກແບບ
ຍ່ືເປັນຫລັກກໍເປັນຖານ ຫລືພວກເມັຽເຮັດວຽກໃຫ້ຜົວເປັນຕົ້ນ.

ນາຍຈ້າງແລະລູກຈ້າງເສັຽເງິນຈຳນວນຫນ້ອຍໃຫ້ແກ່ແຜນ. ນາຍຈ້າງຫນຶ່ງຄຳແຜນດັ່ງກ່າວ
ອອກຈາກລາຍໄດ້ລູກຈ້າງ ແລວສົ່ງໄປໃຫ້ພະແນກລາຍໄດ້ແຫ່ງຊາດ. ຜູ້ເຮັດວຽກໃຫ້ຕົນເອງຫມ
ລາຍໄດ້ຢູ່ໃນລະດັບທາງການຍັງໄວ້ວ່າເສັຽເຂົ້າແຜນເບັຽບຳນານໂດດອ່ງເສັຽຈຳນວນທັງຫມົດຜູ້
ດຽວ, ຄືເສັຽໃນນາມນາຍຈ້າງແລະລູກຈ້າງ.

ບັດພິເສດຂອງຜູ້ສູງອາຍຸ

ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນອົງຕາຣີໂອແບບຖາວອນຫມອາຍຸຫນຶ່ງສິບຫ້າປີຫລືສູງກວ່າສາມາດຂໍບັດພິເສດຂອງຜູ້ສູງອາ
ຍຸໄດ້. ບັດນີ້ຈຸດຍຶດໃຫ້ພວກເຂົາຈ່າຍໄດ້ເສັຽເງິນຫລືໂດດລຸດລາຄາເມອໂປຫລືນສ່ວນຂອງທາງແຂວງ,
ເຂົາຕໍ່ສະແດງພາຍ, ຫມພັດພັນ, ໂຮງລະຄອນ, ຮ້ານອາຫານ, ໂຮງແຮມ, ເຂົ້າເບັຽການສະ
ດງຕ່າງໆ ແລະອື່ນ. ບັດນີ້ຍັງໃຊ້ແທນບັດປະຈຳຕົວໂດຍອີກ ເມອເຂົາຫາຮ້ານຄ້າຮ້ານຂາຍແລະບໍ່
ສິດຂົນສົ່ງຕ່າງໆຫມອດຕາມເສດສຳລັບຜູ້ສູງອາຍຸ. ຖ້າຫາກຢູ່ອົງຕາຣີໂອມາໄດ້ຢ່າງນອຍສິບສອງ
ເດືອນແລວ ຫານຄອນຂໍບັດພິເສດຂອງຜູ້ສູງອາຍຸມາໄວ້ໃຊ້. ບັດດັ່ງກ່າວນີ້ນຳເປັນປະຈຳ ແລະໃຊ້ສຳ
ນຳຂໍຢຸກຢາແບບຍ່ືເສັຽເງິນໂດຍອີກ. ໃບຄຳຮອງຂໍບັດນີ້ໄວ້ຫມົດ:

ONTARIO SENIOR CITIZENS PRIVILEGE CARD
MINISTRY OF HEALTH
BOX 21000, STATION "A"
TORONTO, ONTARIO M5W 1Y5

HOUSING

FINDING A PLACE TO LIVE

Relatives or sponsors should help to find living accommodation for the people they sponsor. The Employment and Immigration Commission or other agencies will help independent immigrants. Your first living quarters will probably be temporary. Before long, you may want to find a more permanent place to live.

RENTING

People from your own group will often be able to help with suggestions. If you know what district you wish to live in, you can walk the streets looking for signs which read "Rooms to Rent", "Apartments to Rent" or, in front of large apartment buildings, "Vacancy". There are many advertisements in both English-language newspapers and those published in other languages. If you have someone who knows the town or city to help you, it will save looking at unsuitable places. Single people may be able to stay at the YM-YWCA which sometimes has dormitory accommodation.

In the classified advertisements of the newspapers you will find listings of furnished and unfurnished rooms, flats, apartments, duplexes and houses. A flat is usually a bathroom or kitchen, shared with other people. An apartment is self-contained and usually one of many in a large apartment block. Most are rented unfurnished. A duplex is a house divided into separate living units, usually one upstairs and one downstairs, with separate entrances. A semi-detached house is half a double house. A town-house is one of a row of attached houses.

If an advertisement for an unfurnished house or apartment states that it is "equipped", that means that it has a stove and refrigerator. If you rent a whole house, you usually have to pay for heating it, while rent for apartments and flats nearly always includes heat. In

ທີ່ຢູ່ທີ່ອາລັຍ

ຊອກບ່ອນຢູ່

ພັນອງຫລືບູຊຸບຖິ້ມຄວນຊ່ວຍຊອກຫຢູ່ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ເຂົາເຈົ້າອຸປຸຖິ້ມ. ຄນະກັມມາທິການສົ່ງເສີມແຮງງານແລະກວດກາຄົນເຂົາເມືອງ ຫລືອງການອື່ນໆຈະເປັນຜູ້ຊ່ວຍພວກເຂົາເມືອງຫຍັງຢູ່ຖິ້ມ. ທີ່ຢູ່ທີ່ອິດຂອງທ່ານອາດຈະບໍ່ຖາວອນ. ບໍ່ດົນຫ່ານຄົງຕ້ອງການຊອກບ່ອນຢູ່ທີ່ຖາວອນກວ່ານ.

ການເຊົ່າເຮືອນ

ຄົນໃນກຸ່ມຂອງທ່ານ ຕາມທັມມະດາແລ້ວ ອາດຈະຊ່ວຍໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ທ່ານໄດ້. ຖ້າທ່ານຮູ້ວ່າທ່ານຕ້ອງການຢູ່ເຂດໃດແດນແລ້ວ ໃຫຍ່າງເລາະຕາມຖານິນຕ່າງໆໃນເຂດນັ້ນ ແລະພະຍາຍາມຊອກຫາປ້າຍທ້ອນວ່າ "ຫ້ອງໃຫ້ເຊົ່າ", "ຫ້ອງແຖວໃຫ້ເຊົ່າ" ຫລື "ວ່າງ" ບູດານຫນ້າຂອງຕຶກຫ້ອງແຖວຕ່າງໆ. ຫນັງສືພົ້ນທັງພາສາອັງກິດແລະພາສາອື່ນໆ ກໍມີເນື້ອທີ່ສະເພາະສຳລັບການປະກາດໂຄສະນາເຮືອນຈຸນໃຫ້ຄົນເຊົ່າ. ຖ້າທ່ານມີຄົນທຳອິດຂອງທ່ານຢູ່ດ້ວຍທ່ານ ທ່ານກໍຈະບໍ່ເສັຽເວລາຊອກຫຢູ່ໃນຄຸ່ມໃນເຂດຫຍັງສົມຄວນ. ຈາຍໂສດຍິງໂສດອາດຫາໜ້າພາກເຊົ່າໄດ້ຫຍັງກໍ YWCA.

ໃນເນື້ອທີ່ໂຄສະນາຂອງຫນັງສືພົ້ນຕ່າງໆ ທ່ານຈະເຫັນເຮືອນໃຫ້ເຊົ່າຫລາຍໆແບບ ທັງຫມົດເຄື່ອງເຮືອນຄົບແລະບໍ່ມີເຄື່ອງເຮືອນເລີຍ. "ແຟລດ" ຕາມທັມມະດາແລ້ວ ຫນ້າຍເຖິງຈຸນນັງຫລືຫ້ອງຫລາຍຫ້ອງຂອງເຮືອນຫລັງນັງຫຼືໃຈທາງເຂົ້າ ຫລືຫ້ອງນຳ ຫລືເຮືອນຄົວເວນກັບຄົນອື່ນ. "ເອີພາດເມິນຕ໌" ມີຫ້ອງທຸກແນວຄົບຫມົດໃນຕົນເອງແລະ ຕາມທັມມະດາແລ້ວ ມີນຳກັນຫລາຍຈຸດໃນຕຶກໃຫຍ່ຫລັງນັງ. ທີ່ຢູ່ແນວນັ້ນ ສ່ວນຫລາຍ ມີໃຫ້ເຊົ່າແບບບໍ່ມີເຄື່ອງເຮືອນ. "ດູເບີລິກສ໌" ແມ່ນເຮືອນທີ່ຖືກແບ່ງອອກເປັນຫລາຍສ່ວນ; ຕາມທັມມະດາແລ້ວ ສ່ວນນັງຢູ່ລຸ່ມແລະອີກສ່ວນນັງຢູ່ເທິງ; ແຕ່ລະສ່ວນມີທາງເຂົ້າຂອງໄຟລາວ. "ແຊມີ-ດີແທດສ໌" ຫນ້າຍເຖິງເຄື່ອງນັງຂອງເຮືອນແຟດ. "ທາວຮາວສ໌" ຫນ້າຍເຖິງເຮືອນຫລັງນັງຫຍັງກໍບໍ່ມີເຮືອນຫລັງອື່ນໆເປັນແຖວ.

ຖ້າທ່ານກວາຄຳໂຄສະນາກຽວກັບເຮືອນຫລືຫ້ອງແຖວໃຫ້ເຊົ່າທັງເຄື່ອງເຮືອນຍອກວ່າເຮືອນຫລືຫ້ອງແຖວດັງກ່າວນັ້ນ "ອີກິບຕ໌" ແລ້ວ ກໍຫນ້າຍຄວາມວ່າເຮືອນແລະຫ້ອງແຖວນັ້ນມີເຕົ້າໄຟແລະຖືນຳກ່ອນໄວ້ໃຫ້ໃຊ້. ຖ້າທ່ານເຊົ່າເຮືອນທັງຫລັງ ຕາມທັມມະດາແລ້ວ ທ່ານຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ຄ່າອາຍເອນເອງ. ຄ່າເຊົ່າຫ້ອງແຖວແລະແຟລດ ສ່ວນຫລາຍແລ້ວ ກວມທັງຄ່າອາຍເອນ. ໃນເກືອບທຸກໆກໍຣະມີ ທ່ານຕ້ອງເສັຽຄ່າໄຟແລະແກດສ໌ເອົາເອງ. ຫ້ອງແຖວບາງບ່ອນບໍ່ຮັບບຸກຄົນທັມສັດລ້ຽງ.

most cases you must pay electricity and gas bills. Some apartments will not rent to tenants with pets.

Before you look for a place to rent, be sure you have a fair idea of the average prices of different areas and different kinds of accommodation. Most one-bedroom apartments cost well over \$200 a month, although you might find a flat in a house for less money if you look hard enough.

Be sure that you inspect the place carefully before you agree to take it. You should make sure that the ceiling doesn't leak and the plaster isn't cracking. The plumbing, electrical wiring, flooring and heating should be in good condition. Check for evidence of mice, cockroaches or fleas. Make sure that adequate garbage disposal is provided. Examine the place in good daylight so that you can see stains on the wall and how well-lit the area is. The landlord is required by law to make repairs, no matter what the condition of the place is when you move in. However, getting one to do so can sometimes take a lot of time and effort.

Leases

When a house or apartment is rented, the landlord and tenant often sign a written agreement called a lease. The lease sets out the premises to be rented, the length of the tenancy, the amount of rent, and how, when and to whom payments are to be made. Other terms which may be legally binding are often included in the lease. However, anything in the lease which goes against the Landlord and Tenant Act is not legally binding. Signing an offer to lease usually binds you to signing a lease. Therefore read both the offer to lease and the lease very carefully before signing. Normally a minor signing a lease is legally bound by the lease.

Some leases state that a tenant must surrender his or her right to sue the landlord for damage or personal injury. This may be

សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចេញថ្នាក់ក្រោមនេះ ។ ខ្ញុំសូមជម្រាបជូន ក្រុមប្រឹក្សានាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចេញថ្នាក់ក្រោមនេះ ។ ខ្ញុំសូមជម្រាបជូន ក្រុមប្រឹក្សានាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

សេចក្តីសម្រេច

ចេញថ្នាក់ក្រោមនេះ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចេញថ្នាក់ក្រោមនេះ ។ ខ្ញុំសូមជម្រាបជូន ក្រុមប្រឹក្សានាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

legally binding, so you should try to remove such clauses from your lease. In fact you can ask to have any term in a lease removed; however, the landlord does not have to comply.

If there is no written lease, the act gives some of the terms of the tenancy. Oral agreements are binding but may have to be proven in court.

A lease can be for a fixed term, such as April 1, 1980 to March 31, 1981, or for a certain period, such as weekly, monthly or yearly. Fixed-term leases, once they have run out, continue automatically on a month-to-month basis until a new lease is signed or until someone gives proper notice to end the tenancy. The others continue automatically until the tenancy is ended by proper notice. The landlord must give you a copy of the lease within 21 days of its being signed or renewed. If the landlord fails to do so, the lease becomes ineffective and you are freed from your obligations as a tenant until the copy is delivered.

You should keep all letters, receipts and documents that have anything to do with your tenancy in a special file.

Security Deposits

When you rent an apartment or house, the landlord may ask you for an amount equal to the last month's rent. This is to protect the landlord in case a tenant leaves without notice or does not pay the last month's rent. During the time the landlord has this money belonging to you, you must be paid six-percent interest each year. When you leave, the last month's rent is already paid.

It is illegal for a landlord to ask for a deposit greater than one month's rent. It is illegal, also, for a landlord to use your deposit for anything other than the last month's rent.

ບໍ່ເໝາະສົມນັ້ນອອກໄດ້; ແຕ່ວ່າ ເຈົ້າຂອງເຮືອນບໍ່ຈຳເປັນທີ່ຈະເຮັດຕາມເຈົ້າແຕ່ຢ່າງໃດ.

ຖ້າຫາກວ່າສັນຍາເຊົ່າຂອງນັ້ນບໍ່ມີເຈົ້າຮຸນສີ່ໄວເປັນຫລັກຖານ ກົດຫມາຍກ່ຽວກັບເຈົ້າຂອງເຮືອນ ແລະຜູ້ເຊົ່າກໍມີເງື່ອນໄຂຢ່າງແນວໄວ້ໃຫ້ເປັນຫລັກ. ສັນຍາຢາກເປົ່າກໍມີຄວາມສັກສິດທາງດ້ານກົດ ຫມາຍ ແຕ່ວ່າອາດຈຳຕ້ອງໄດ້ຖືກພິສູດໃນສານ.

ສັນຍາເຊົ່າອາດມີກຳນົດຈຳກັດ ຕົວຢ່າງຕັ້ງແຕ່ ວັນທີ ໑ ເດືອນເມສາ ໑໙໗໙ ຫາ ວັນທີ ໓໑ ເດືອນມີນາ ໑໙໘໐ ຫລືອາດເຮັດຂຶ້ນສຳລັບລະບະເວລາໃດລະບະເວລາໜຶ່ງ ດັ່ງເຊັ່ນສຳລັບແຕ່ ລະອາທິດ, ແຕ່ລະເດືອນ ຫລືແຕ່ລະປີ. ສັນຍາເຊົ່າບໍ່ມີກຳນົດຈຳກັດ ແລະ, ເມື່ອສິ້ນສຸດລົງ, ໃຊ້ ໂດດໄປໂດຍອັດຕະໂນມັດ ແບບເດືອນຕໍ່ເດືອນ ຈົນກວ່າວ່າສັນຍາເຊົ່າສະບັບໄຫມ່ຈະຖືກເຊັນກັນ ຫລື ຈົນກວ່າວ່າຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງແຈ້ງໃຫ້ອກຝ່າຍໜຶ່ງຊາບຢ່າງເປັນທາງການວ່າຕົນເອງບໍ່ຕ້ອງການເຊົ່າ ຫລືໃຫ້ເຊົ່າອີກຕໍ່ໄປ. ສັນຍາເຊົ່າແບບອື່ນໆນັ້ນໃຊ້ໂດດໄປແບບອັດຕະໂນມັດ ຈົນກວ່າວ່າການເຊົ່າ ຫລືການໃຫ້ເຊົ່ານັ້ນຈະຖືກເຮັດໃຫ້ສິ້ນສຸດລົງໂດຍທາງຄວນ. ເຈົ້າຂອງເຮືອນຕ້ອງໃຫ້ໃບສຳເນົາ ຂອງສັນຍາເຊົ່າແກ່ທ່ານພາຍໃນຊາວເຮືອດ້ວນ ຫລັງຈາກວັນຫມົດການເຊັນຫລືສັນຍາກັນ.

ຖ້າຫາກເຈົ້າຂອງເຮືອນບໍ່ເຮັດຕາມດັ່ງວ່າມາ ສັນຍາເຊົ່າກໍໃຊ້ການບໍ່ໄດ້ ແລະທ່ານເອງ ໃນ ບຸນກຳນົດເຊົ່າ ກໍຫລຸດພັນຈາກຂໍ້ຜູກມັດຕ່າງໆຈົນກວ່າວ່າທ່ານຈະໄດ້ຮັບໃບສຳເນົາຂອງສັນຍາເຊົ່າດັ່ງ ກ່າວ.

ທ່ານຄວນມຽນຫນັງສື, ໃບຮັບ ແລະເອກກະສານຕ່າງໆທັງຫລາຍກ່ຽວກັບການເຊົ່າເຮືອນ ຂອງທ່ານໄວ້ໃນແຜນງຸນຫນັງສືພິເສດ.

ເງື່ອນໄຂຈຳກັດ

ເມື່ອທ່ານເຊົ່າຫ້ອງແຖວຫລືເຮືອນເປັນຫລັງ ເຈົ້າຂອງເຮືອນອາດຂໍໃຫ້ທ່ານຈ່າຍຄ່າເຊົ່າ ເດືອນສຸດທ້າຍນຳ. ນັກແນ່ນເພື່ອປ້ອງກັນເຈົ້າຂອງເຮືອນເອງ ໃນກໍເຮັດເຊົ່າຫມົດໂດຍບໍ່ມອກ ບໍ່ ຫລືບໍ່ຈ່າຍຄ່າເຊົ່າສຳລັບເດືອນສຸດທ້າຍ. ເຈົ້າຂອງເຮືອນຈຳຕ້ອງເສັຽຄອກເບັ້ງໃນອັດຕາຫົກ ປີເຊັ່ນຕໍ່ປີໃຫ້ແກ່ທ່ານ ຕາຍໃດຫລາວຖືເງິນຄ່າເຊົ່າສຳລັບເດືອນສຸດທ້າຍດັ່ງກ່າວໄວ້ນຳລາວ.

ເມື່ອທ່ານເຊົ່າເຊົ່າ ທ່ານບໍ່ຕ້ອງເສັຽຄ່າເຊົ່າສຳລັບເດືອນສຸດທ້າຍ.

ເຈົ້າຂອງເຮືອນບໍ່ມີສິດເກັບເງິນມັດຈຳສູງກວ່າຄ່າເຊົ່າປະຈຳເດືອນ. ມັນເປັນການຜິດກົດ ຫມາຍອີກຄັ້ງທີ່ເຈົ້າຂອງເຮືອນຈະເກັບເງິນມັດຈຳສຳລັບແນວອື່ນ ນອກເໜືອໄປຈາກສຳລັບຄ່າເຊົ່າ

A landlord cannot insist that you use post-dated cheques to pay your rent.

Holding deposits which accompany an offer to lease must go toward your first or last month's rent.

Subletting

All tenants, except those in public housing, have the right to sublet their premises. No matter what the lease says, no landlord can withhold consent to a sub-tenant without good reason. It is up to the tenant to find a sub-tenant and make arrangements.

If the sub-tenant causes damage or doesn't pay rent, the original tenant is still responsible. You have the right to evict your sub-tenant for not paying rent; then you can find another sub-tenant.

Breaking a Lease

If you break your lease without your landlord's approval you are still responsible for paying rent as long as the premises are vacant. According to law, the landlord should re-rent the premises as soon as possible. Any overlapping rent may be payable to the old tenant. Whether or not you sublet or break a lease, you must also pay the landlord's reasonable expenses in re-renting. This is often a set amount of money, from \$50.00 to \$75.00

Repairs

A landlord must, no matter what the lease says, maintain the premises in a good state of repair and fit for habitation, and must observe all housing, health and safety standards required by law.

ຂອງເດືອນສຸດຫາຍ.

ເຈົ້າຂອງເຮືອນບໍ່ສາມາດຄຸ້ມໃຫ້ທ່ານຂຽນເຈົ້າລວງຫນ້າສຳລັບໃຊ້ຄ່າເຈົ້າໃຫ້ໄດ້.

ເຈົ້າຂອງເຮືອນບໍ່ສາມາດກຸ້ມຂອງເຈົ້າລວງຫນ້າສຳລັບຄ່າເຈົ້າຂອງເດືອນທຳອິດຫລືເດືອນສຸດ

ຫາຍຂອງທ່ານ.

ການໃຫ້ເຈົ້າ

ຜູ້ເຈົ້າທຸກໆຄົນ ນອກໄປຈາກຜູ້ເຈົ້າເຮືອນຫລວງ ມີສິດເອົາເຮືອນຫນ້າເຈົ້າໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຈົ້າຕໍ່. ບໍ່ວ່າສັນຍາເຈົ້າຈະວ່າແນວໃດ ເຈົ້າຂອງເຮືອນບໍ່ສາມາດກຸ້ມຂອງເຈົ້າລວງຫນ້າສຳລັບຄ່າເຈົ້າ ໂດຍທີ່ບໍ່ມີແຕ່ ຜົນພຽງພໍ. ມັນຂຽນນຳຜູ້ເຈົ້າຄົນທຳອິດທີ່ຈະເປັນຜູ້ວາງເຕັມຈອກຄົນມາເຈົ້າຕໍ່ ແລະຕຽມການຕ່າງໆທີ່ ເຫມາະສົມ.

ຖ້າຫາກຜູ້ມາເຈົ້າຕໍ່ທຳຄວາມເສັຽຫາຍຫລືບໍ່ຈາຍຄ່າເຈົ້າ ຜູ້ເຈົ້າຄົນທຳອິດກໍຍັງເປັນຜູ້ຮັບຜິດ ຈອບຢູ່ຄູ່ເຈົ້າ. ສະນັ້ນ ເມື່ອທ່ານໃຫ້ຄົນເຈົ້າຕໍ່ ທ່ານຄວນຮັກສາມສູດຫາຍຂອງສັນຍາເຈົ້າທ່ານໄວ້ສຳ ລັບທ່ານເອງ. ຕົວຢ່າງວ່າ ຖ້າຫາກສັນຍາເຈົ້າທ່ານສິ້ນສຸດລົງໃນວັນທີ່ ໓໐ ເດືອນມິກກະດາ ສັນຍາ ເຈົ້າທ່ານເຮັດຂຽນກັບຜູ້ເຈົ້າຕໍ່ນັ້ນຄວນສິ້ນສຸດລົງໃນວັນທີ່ ໓໐ ເດືອນມິກກະດາ. ການເຮັດແນວນີ້ຈະ ເຮັດໃຫ້ທ່ານມີສິດໄລຜູ້ເຈົ້າຕໍ່ອອກຈາກເຮືອນຍອນວ່າຜູ້ກຽວບໍ່ໄດ້ເສັຽຄ່າເຈົ້າ ແລະໃຫ້ໂອກາດແກ່ທ່ານ ຈອກຫາຜູ້ເຈົ້າຕໍ່ຄົນໃໝ່.

ການຝ່າຝັນສັນຍາເຈົ້າ

ຖ້າທ່ານຫາກຝ່າຝັນສັນຍາເຈົ້າໂດຍທີ່ບໍ່ໄດ້ທາຄົນເຈົ້າອື່ນມາແທນແລ້ວ ທ່ານກໍຍັງຕ້ອງເປັນຜູ້ຮັບ ຜິດຊອບໃນການເສັຽຄ່າເຈົ້າຕໍ່ໄປ ຕາຍໃດທີ່ສະຖານທີ່ເຈົ້າຕໍ່ນັ້ນຍັງຫວ່າງຢູ່. ຕາມກົດຫມາຍແລ້ວ ເຈົ້າຂອງເຮືອນຄວນໃຫ້ຜູ້ໃໝ່ມາເຈົ້າຕໍ່ໄວ້ທ່ານສຸດທ້າຍໄວ້ໄດ້ ແລະຄວນສົ່ງຄ່າເຈົ້າທີ່ເກັບໄດ້ນຳຜູ້ເຈົ້າ ທ່ານຫນ້າຄວນຮຽນຄ່າເຈົ້າເກົ່າທ່ານຈາຍແລ້ວຄົນໃໝ່ຜູ້ເຈົ້າເກົ່າ. ຕົວຢ່າງແມ່ນທ່ານຈະໃຫ້ຄົນເຈົ້າຕໍ່ ຫລື ຝ່າຝັນສັນຍາເຈົ້າຫລືບໍ່ກໍຕາມ ທ່ານຕ້ອງຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຈອກຫາຄົນມາເຈົ້າຕໍ່ໃໝ່ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າ ຂອງເຮືອນ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວມີຈຳນວນຕັ້ງແຕ່ ໓໕໐.໐໐ ຫາ ໕໐໐.໐໐.

ການສອນແປງ

ບໍ່ກຽວວ່າສັນຍາເຈົ້າຈະວ່າແນວໃດ ເຈົ້າຂອງເຮືອນຕ້ອງຮັກສາສອນແຊມເຮືອນເຈົ້າໃຫ້ຢູ່ໃນ ສະພາບດີແລະເຫມາະສົມແກ່ການພັກພາອາໄສ ແລະຕ້ອງເຮັດຕາມຂໍ້ກຳນົດຕ່າງໆກຽວກັບສະພາບ

You can check at your municipal (city, town or township) office to find out what these minimum standards are. It does not matter that the premises were in a bad state of repair when you moved in. A landlord must also repair damage caused by vandals or strangers. A tenant must keep the place reasonably clean and repair any damage caused deliberately or carelessly by the tenant, the tenant's family or guests.

To get repairs done, ask the landlord in writing. Date and sign the request, before witnesses if possible, and keep a copy yourself. Then give the landlord a reasonable time to make the repairs.

Privacy

Every tenant has a right to complete privacy. Except in cases of emergency or where you consent, a landlord or a superintendent is not permitted to enter the premises without giving 24 hours written notice and the reason for entry. The time he wishes to come must be in daylight hours.

A lease may state that a landlord has the right to show the apartment or house at certain hours to prospective new tenants.

Neither the landlord nor the tenant can change the lock on the door without the consent of the other.

Illegal Actions of Landlords

A landlord can be fined by the provincial court up to \$2,000 for any of the criminal offences listed below. A tenant can start action against a landlord by laying a complaint with a justice of the peace.

- Demanding a security deposit of greater than one month's rent.
- Failing to pay 6% interest on the security deposit.
- Demanding a post-dated cheque for the rent.
- Refusing to return the security deposit, unless it is used

ຮ້ອນຊານ, ການຮັກສາສຸຂະພາບ ແລະການໃຫ້ຄວາມປອດພ້ອມທາງກົດໝາຍບັງໄວ້. ທ່ານສາ
ມາດກວດແບ່ງຂໍ້ກຳນົດດັ່ງກ່າວໂດນຳ້ທອງການເຫສບານທອງຖຸນຂອງທ່ານ (ນະຄອນ, ເມືອງ ຫລື
ທ້ອງເມືອງ). ບໍ່ສຳຄັນເລີຍວ່າ ເວລາທ່ານຍາບເຂົ້າມາຢູ່ນະຄອນຈະຢູ່ໃນສະພາບດັດແປງແບບໃດ.
ເຈົ້າຂອງເຮືອນຍັງຈຳຕ້ອງສອມແຈມແຜວເສັ້ນຫາຍທຸ່ອນເປັນຜູ້ກຸ້ມ. ຜູ້ເຈົ້າຕ້ອງຮັກສາຫຼືໃຫ້ສະ
ມາດແລະສອມແປງແຜວເສັ້ນຫາຍທຸ່ອນເອງ, ຄົນໃນຄອບຄົວຕົນເອງ ຫລືແຂກຕົນເອງເປັນຜູ້ກຸ້ມ.
ເມື່ອຕ້ອງການສອມແປງເຮືອນ ໃຫ້ຕິດຕໍ່ຫາເຈົ້າຂອງເຮືອນໂດຍທາງລາຍລັກອັກສອນ. ໃຫ້
ລົງວັນແລະເຊັນຄຳຂອງຂໍ້ດັ່ງກ່າວຕໍ່ໜ້າພະຍານຄົນເປັນໄປໄດ້ ແລະເກັບໂບສຳເນົາໂວນຳ້ທ່ານໃບ
ຟ້າ. ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ໃຫ້ໃຫ້ເວລາເຈົ້າຂອງເຮືອນຈັກເລັກນ້ອຍ ກ່ອນທີ່ລາວຈະມາທຳການຊອມແປງ.

ຄວາມສັນໂດດ

ຜູ້ເຈົ້າທຸກໆຄົນມີສິດໃນບ້ານໃນເຮືອນຕົນເຈົ້າ. ນອກຈາກແຕ່ໃນກໍລະນີສຸກເສີນຫລືໃນກໍລະ
ນີທີ່ທ່ານເອງອະນຸຍາດແລ້ວ ເຈົ້າຂອງເຮືອນຫລືຜູ້ຄຸ່ມແລກທຸກເຮືອນເຈົ້າບໍ່ສາມາດລວງເຂົ້າເຮືອນ
ເຮົາຊານທ່ານໄດ້ ໂດຍຫວ່າຍໄດ້ບອກລວງໜ້າໂດຍທາງລາຍລັກອັກສອນກ່ອນ ໒໔ ຊົ່ວໂມງ ພ້ອມ
ດ້ວຍເຫດຜົນ. ເວລາຫຍຸ້ງຄົນດັ່ງກ່າວຕ້ອງການມານັ້ນຕ້ອງເປັນເວລາກາງເວັນ.

ສັນຍາເຈົ້າອາດບັງວ່າເຈົ້າຂອງເຮືອນມີສິດພາຄົນມາເບິ່ງເຮືອນໄດ້ໃນເວລາທຳນິດໄວ້.
ເຈົ້າຂອງເຮືອນຫລືຜູ້ເຈົ້າບໍ່ສາມາດປ່ຽນກະແຈຂອງປະຕູເຮືອນໄດ້ໂດຍລຳພັງ. ຫັງສອງ
ຟ້າຍຕ້ອງເຫັນດີນຳ້ກັນ.

ການກະທຳທີ່ຜິດກົດໝາຍຂອງເຈົ້າຂອງເຮືອນ

ເຈົ້າຂອງເຮືອນອາດຖືກທາງສານແຂວງໄຫມເປັນຈຳນວນເງິນເຖິງ ໓໐໐໐ ບ່ອຍການກະ
ທຳທີ່ຜິດທາງດ້ານອາຍາດັ່ງຕໍ່ລົງໄປນີ້. ຜູ້ເຈົ້າສາມາດເອົາເຮືອງກັບເຈົ້າຂອງເຮືອນໄດ້ ໂດຍຍນຄຳ
ຟ້ອງຮອງຫາຜູ້ພາກສາທຽວຂອງ.

- ຖາມເອົາເງິນມັດຈຳນວນຫລາຍກວ່າຄ່າເຈົ້າເຮືອນເດືອນນຶ່ງ.
- ບໍ່ຈ່າຍດອກເບ້ຍໃນອັດຕາຫຼືເປີເຊັນຕໍ່ປີໃຫ້ແກ່ເງິນມັດຈຳນວນດັ່ງກ່າວ.
- ຖາມເອົາເຈົ້າເງິນລົງວັນຫລວງໜ້າສຳລັບຄ່າເຈົ້າເຮືອນ.
- ບໍ່ຍອມສັ່ງເງິນມັດຈຳນວນ ເວັ້ນເສັ້ນແຕ່ວ່າເງິນດັ່ງກ່າວຖືກໃຊ້ໄປສຳລັບຄ່າເຈົ້າເຮືອນ
ເດືອນສຸດທ້າຍ.

for the last month's rent.

- Seizing a tenant's property for non-payment of rent.
- Improperly entering a tenant's premises.
- Restricting the entry of political canvassers or candidates.
- Changing the locks without the tenant's consent.
- Failing to post his or her name and address where required.
- Retaking possession of the premises without a writ of possession.
- Cutting off or interfering with vital services such as heat, water or electricity.

Security of Tenure: The Tenant's Notice of Termination at the End of the Lease

If you wish to move, you must send written notice to your landlord. This notice must include your signature, the address of the place you are renting and the date on which you wish to leave. If you rent by the week, you must give at least 28 days' notice. If you rent by the month, you must give at least 60 days' notice. If you have a fixed-term lease, you must also give at least 60 days' notice before the lease ends. If your notice is just one day late, it is invalid. You can deliver the notice by hand or mail it by ordinary mail, but it is not effective until three days after you mail it.

Evictions: The Landlord's Grounds for Termination

To evict a tenant before the end of the lease, the tenant must have failed to pay rent, caused undue damage to the premises, greatly disturbed other tenants on the premises, interfered with the safety of other tenants on the premises, overcrowded the premises in violation of housing, health or safety laws, carried on an illegal act on the premises or (in public housing) intentionally misrepresented his or her income. For any of these reasons, the landlord only has to give 20 days' notice. The tenant usually must be given seven days

- ຍົດເຄື່ອງຂອງຜູ້ເຊົ່າເມື່ອຜູ້ເຊົ່າບໍ່ໄດ້ຈ່າຍຄ່າເຊົ່າ.
- ເຂົາເຈົ້າເຮືອນຜູ້ເຊົ່າບໍ່ຖືກຕາມຫລັກ.
- ບໍ່ຍອມໃຫ້ຜູ້ຫາສຽງເລືອກຕັ້ງເຂົາໃນສະຖານທີ່ໃຫ້ເຊົ່າ.
- ປ່ຽນກະແຈໂດຍທີ່ຜູ້ເຊົ່າບໍ່ໄດ້ຕົກລົງນຳ.
- ບໍ່ຕັດຫລືລົງຊຸດແລະຫຼ່ຽມຂອງຕົນເອງໃສ່ໃນບ່ອນຫລວນ.
- ເອົາເຮືອນເຊົ່າຄືນໂດຍຫຍັບຫນັງສຽນຫນັງສືທາງການສະແດງໃຫ້ເຫັນ.
- ຕັດຫລືລົບກວນການໃຊ້ອາຍຮອນ, ນຳ ຫລື ໄພ່ຟ້າ.

ຫລັກການຂອງການເຊົ່າເຮືອນ: ການແຈ້ງເຊົ່າເຮືອນຜູ້ເຊົ່າເມື່ອສັນຍາເຊົ່າສິ້ນສຸດລົງ

ຖາທານຕອງການຍາຍ ຫານຕອງແຈ້ງຈຸດປະສົງຂອງຫານໂດຍທາງລາຍລັກອັກສອນໄປຍັງ ເຊົ່າຂອງເຮືອນ. ໃນໃບແຈ້ງຄວາມດົງກວດຕອງມີລາຍເຊັນແລະຫຼ່ຽມຂອງຫານແລະວັນເດືອນປັດ ຫານຕອງການຍາຍອອກ. ຖາທານເຊົ່າເປັນອາທິດ ຫານຕອງບອກກອນລວງຫນາຢ່າງນອຍ ໒ ມື້. ຖາທານເຊົ່າເປັນເດືອນ ຖາຕອງບອກກອນລວງຫນາຢ່າງນອຍ ໖໐ ມື້. ຖາທານເຊົ່າແບບມີ ກຳນົດຈຳກັດ ຫານຕອງບອກກອນລວງຫນາ ໖໐ ມັດກັມ ກອນທີ່ສັນຍາເຊົ່າຈະສິ້ນສຸດລົງ. ຖາໃບ ແຈ້ງຄວາມຂອງຫານຈາກວາກຳນົດມາ ໃບແຈ້ງຄວາມນັ້ນກໍ່ໃຊ້ການບໍ່ໄດ້. ໃບແຈ້ງຄວາມຫານນັ້ນ ຫານສາມາດຖືໄປສົ່ງເອງໄດ້ ຫລືສົ່ງທາງໄປສະນີ. ໃນກໍ່ເຮືອນຫລັງນີ້ ໃບແຈ້ງຄວາມຫານຈະໃຊ້ ການໄດ້, ຈະມີຄວາມສັກສິດ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອສາມນັ້ນໄດ້ຜານພັນໄປກອນ ໂດຍນັບຕັ້ງແຕ່ນັ້ນຫາກໍ່ການສົ່ງເປັນ ນມາ.

ການໄລ່ຫນີ: ເຫດຜົນທີ່ເຊົ່າຂອງເຮືອນໃຊ້ໃນການໄລ່ຜູ້ເຊົ່າຫນີ

ກອນຈະຖືກໄລ່ຫນີກອນສັນຍາເຊົ່າຈະສິ້ນສຸດລົງ ຜູ້ເຊົ່າຕອງໄດ້ຂາດການເສັ້ນຄ່າເຊົ່າ, ນຳ ຄວາມເສັ້ນຫາຍມາສູ່ເຮືອນເຊົ່າ, ລົບກວນຜູ້ເຊົ່າຄືນອນໆເປັນການໃຫຍ່, ສ້າງຄວາມບໍ່ປອດພັຍໃຫ້ ຜູ້ເຊົ່າຄືນອນໆ, ລວງລະເມີດກິດຫນາຍກຽວກັບເຮືອນຊານ, ການຮັກສາສູ່ຂາຍ ແລະການໃຫ້ ຄວາມປອດພັຍພາຍໃນເຮືອນຊານ ໂດຍເອົາຄືນມາຢູ່ນຳຫລາຍໂພດ, ເຮັດແນວໃດແນວນັ້ນທີ່ຜິດກິດ ພາຍພາຍໃນເຮືອນເຊົ່າຫລື (ໃນເຮືອນຫລວງ) ຕັ້ງຈິດຕັ້ງໃຈຕົວະກຽວກັບລາຍໄດ້ຂອງຕົນເອງ. ຜູ້ເຊົ່າເຮັດຜິດຕາມຂໍ້ໃບຂອງຫລວງມານແລວ ເຊົ່າຂອງເຮືອນມີສິດໄລ່ຫນີ ໂດຍພຽງແຕ່ບອກໃຫ້ຮູ້ ຂອງຫນາ ໒໐ ມື້. ຕາມຫັນມະດາແລວ ເຊົ່າຂອງເຮືອນຕອງໃຫ້ເວລາແກ່ຜູ້ເຊົ່າເຮັດມາເພື່ອແກ່ໄຂ

to correct the problem.

In the case of non-payment of rent, the tenant has 14 days after receiving the notice of termination to pay the back rent. Even when the tenant is taken to court, if he or she pays the back rent and court costs before the court judgment becomes final, no eviction can take place.

To evict a tenant at the end of the lease, the landlord may also use these reasons. Other reasons for legal eviction occur when the landlord wants the place for his or her own use or that of the immediate family, when the tenant has been continually late with the rent, when the tenant no longer qualifies for public housing, when an agreement for condominium sale of the premises to the tenant has fallen through, when the premises have been provided by an employer and the employment ceases, and when a landlord wishes to demolish, convert to non-rental residential use or make repairs and renovations that need the premises to be empty. For most of these reasons, the landlord must give at least 28 days' notice to weekly tenants and at least 60 days' notice to other tenants. To evict for his or her own use, the landlord must give not less than 60 days' notice to the tenants. To evict for demolition, conversion to non-rental residential use or for repairs and renovations, the landlord must give not less than 120 days' notice to the tenant and, if requested give the tenant the right to re-rent the premises, when the work is done.

SAVING ENERGY IN THE HOME

People in Canada tend to use a great deal of oil, gas and electricity. This is partly because of the cold climate but it is also due to waste and a past lack of concern for conservation. We now know that there is only a limited amount of oil, gas and electricity for us to use. Unless we use these supplies carefully, there will be

no energy left for the future. A great deal of money can also be saved by using energy wisely.

Appliances

When you are cooking, it is less expensive to use your oven than your burners. Keep the oven door closed. Use glass baking dishes. Be sure to thaw frozen foods before cooking. Turn down the heat near the end of your cooking time especially for roasts. Check once a year with a thermometer to see that your temperature dial is working properly.

When you are using the top of the stove, make sure that pots and pans are bright and shiny with straight sides, flat bottoms and tight lids. Make sure that the pot fits on the element. Only use a small amount of water for vegetables; the steam will cook them. Keep water at a minimum boil. Double boilers use half the energy of ordinary pots. Pressure cookers and vegetable steamers are good fuel-saving investments. If you have a gas stove, make sure that the burners are kept very clean.

Keep your refrigerator away from heating vents, direct sunlight or the kitchen stove. Leave space around it for air circulation. Keep the coils on the back of the refrigerator free from dust and dirt. Make sure that the door is airtight. Defrost regularly. Keep the door closed as much as possible. Don't overcrowd the refrigerator. Allow hot foods to cool down before you store them. If you go away on vacation, clear out the refrigerator and turn it off. It's also a good idea to leave the door open.

Be sure to read the manufacturer's instructions when you use your washing machine. Only wash when you have a full load. Don't overload the machine. Wash with cold or warm water when possible. Permanent press clothes only need warm water. If you have a clothes dryer, keep the lint filter clean. Use short drying cycles. Dry a full load each time.

ເມື່ອທ່ານຄົວກິນ ຄ່າໃຊ້ສອຍຈະບໍ່ສູງຖ້າທ່ານໃຊ້ເຕົາອົບແທນເຕົາໄຟ. ເມື່ອໃຊ້ເຕົາອົບ ພະຍາຍາມປິດມັນໄວ້ຕອດເວລາ. ໃຫ້ໃຊ້ຈຸມແກວ. ເອົາອາຫານທີ່ທ່ານຈະຄົວນັ້ນອອກຈາກຕູ້ເຢັນມາປະໄວຂງນອກກ່ອນ ເພື່ອໃຫ້ນ້ຳແຂງຫຼຸດຢູ່ນັ້ນລະລາຍ. ໃຫ້ອອນຄວາມອອນລົງເມື່ອໄກ້ຈະເຖິງເວລາເອົາຂອງກິນໃນເຕົາອົບອອກ. ທຸກໆປີ ໃຫ້ໃຊ້ບາຫລອດກວດເບິ່ງວ່າເວັມຊີຄວາມອອນຂອງເຕົາອົບນັ້ນທຳງານປົກກະຕິຫລືບໍ່.

ເມື່ອທ່ານໃຊ້ເຕົາໄຟ ໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າໝັ້ນຄົມຈົນນັ້ນສະອາດສະອານ, ບໍ່ມຸມບໍ່ໂປກ, ມີກັນພຽງດີ ແລະຝາອັດທະເມາະເຈາະແຈບດີ. ໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າໝັ້ນພໍດີພໍດີກັບເຕົາໄຟ. ຢ່າໃຊ້ນ້ຳຫລາຍເມື່ອຄົວຜັກ; ອາຍນ້ຳຈະເຮັດໃຫ້ຜັກດົງກວ່າສຸກເອງ. ຢ່າປະໂຫນກໍ່ພິດນານ. ໝັ້ນຜິດສດບາງແນວກິນໄຟຫນອຍກວ່າໝັ້ນທັມມະດາ. ໝັ້ນໃຊ້ຄວາມດັນແລະໝັ້ນຫນຽວຜັກກິນໄຟຫນອຍຫລາຍ. ຖ້າທ່ານໃຊ້ເຕົາແກດສ໌ ໃຫ້ພະຍາຍາມຮັກສາຮູແກດສ໌ນັ້ນໃຫ້ສະອາດ.

ຢ່າເອົາຕູ້ເຢັນໄວ້ໃກ້ຄູ່ໃຫ້ອາຍອອນ, ບ່ອນທີ່ຕາວັນສອງໃສ່ໂດຍກົງ ຫລືເຕົາໄຟ. ປະໂຫມື່ອຈອງຫວາງເລັກນອຍອອນຕູ້ເຢັນດັ່ງກ່າວ ເພື່ອປ່ອຍໃຫ້ອາກາດລ່ວງ. ໃຫ້ຫຳຄວາມສະອາດຂັດລອດທີ່ຢູ່ຫ່າງຫລັງຂອງມັນເລື້ອຍໆ. ເບິ່ງໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າຝາມັນນັ້ນແຈບດີ. ໃຫ້ລະລາຍນ້ຳແຂງເຢັນປະຈຳພະຍາຍາມຢ່າເປີດມັນເລື້ອຍຫລາຍ. ຢ່າເອົາເຄື່ອງໃສ່ຈົນລັ່ນ. ຢ່າເອົາເຄື່ອງຂອງຕູ້ເຢັນອອນຢູ່ເຂົ້າໃສ່ໄວ້ໂລດ ປ່ອຍໃຫ້ເຢັນກ່ອນ. ຖ້າທ່ານໄປພັກອອນ ໃຫ້ເອົາເຄື່ອງຂອງອອກຈາກຕູ້ເຢັນໃຫ້ໝັ້ນແລ້ວ ຖອດປລັກໄຟອອກ; ຕໍ່ມາ ໄຂມັນໄວ້ຈະເປັນການດີ.

ເມື່ອທ່ານໃຊ້ຈັກຈັກເຄື່ອງ ໃຫ້ທ່ານອານຄຳອະທິບາຍຂອງຜູ້ຜູ້ລິດຈັກດັ່ງກ່າວໃຫ້ດີ. ມີເຄື່ອງພິຈັກແລ້ວຈັກຈັກ. ຢ່າເອົາເຄື່ອງໃສ່ຫລາຍໂພດ. ຄັນພໍເປັນໄປໄດ້ ໃຫ້ຈັກດ້ວຍນ້ຳເຢັນຫລືນ້ຳອຸ່ນ. ໃຫ້ໃຊ້ນ້ຳອຸ່ນຫນັ້ນເມື່ອຈັກເຄື່ອງທຸກຄັ້ງ. ຖ້າທ່ານມີເຄື່ອງຈັກເຮັດໃຫ້ເຄື່ອງແຫງ ໃຫ້ທ່ານຮັກສາແນວຕອງຂະຫຍອໃຫ້ສະອາດ. ໃຫ້ໃຊ້ຈຸງສິນເມື່ອໃຊ້ຈັກ. ເອົາເຄື່ອງໃສ່ໃຫ້ພໍແຕ່ລະເທື່ອ.

ເຄື່ອງໃຫ້ລະຫັດທີ່ເປີດຢູ່ຕິດປັ້ຍໂລດນັ້ນເດີນຢູ່ຕອດເວລາ ແລະກິນໄຟຫລາຍ. ຖ້າທ່ານບໍ່ຢູ່ບ້ານຢູ່ຊ່ອງໃນວັນເສົາວັນອາທິດ ໃຫ້ຖອດປລັກໄຟອອກ. ຢ່າເປີດໄວ້ເມື່ອບໍ່ມີໃຜເບິ່ງ.

ໄຟຟ້າ

ຄວນໃຊ້ຄວາມຄິດຄວາມຂັ້ນເມື່ອໃຊ້ໄຟຟ້າ. ຢ່າໃຊ້ແສງຫຼືກາເຮັດກວ່າເຈົ້າຕ້ອງການ. ໄຟຫລອດກິນໄຟຫນອຍກວ່າດອກໄຟທັມມະດາ. ໄຟ ເມື່ອບໍ່ໃຊ້ ກໍ່ໃຫ້ມອດໄວ້. ຮັກສາດອກໄຟແລະ

Television sets with instant-on switches are actually on all the time and waste a lot of energy. If you go away for a weekend, unplug the set. Don't leave the set on when no one is watching it.

Electric Lights

Common-sense should be used with electric lights. Don't use a brighter light than you need. Fluorescent lights use less electricity than incandescent ones. Lights should be turned off when not in use. Bulbs and fixtures should be kept clean. White lampshades should be used for the best result.

Hot Water Heating

Hot water heating uses a great deal of energy. Keep your heater thermostat set at 60°C. Make sure the heater is checked along with your furnace at least once a year. Drain a pail of water once a month from the small tap near the bottom of your heater. This cleans out sediment and mineral deposits. Make sure that your heater is insulated. You can wrap fire-resistant insulation batts or rolls around it, keeping well clear of the burner on an oil- or gas-fired tank. You should also insulate the exposed pipes that run along the basement ceiling.

Make sure you repair leaky faucets. Showers use much less water than baths. Install a water-saver on your showerhead. When you boil water, start with water from the hotwater tap. As a general rule, don't use any more hot water than you need.

Home Heating

This is by far the most expensive way in which we use energy. There are many ways in which we can keep fuel costs down.

Heat Usage

Keep your thermometer on an inside wall free from drafts. Make sure it records the average temperature in the house. Keep the appliances and lamps away from the thermostat.

The lower you set your thermostat, the lower your fuel bills will be. Try to work down gradually to a daytime setting of 68°F. and nighttime setting of 63°F. This temperature range is not only money-saving but healthy. Wear sweaters. Use an extra blanket on the bed.

Don't heat unused rooms. If you leave the house, turn down the thermostat. If you have a fireplace, keep the damper closed. Seal off unused fireplaces in the winter. Make sure that you have hot and cold air vents at each side of your fireplace to stop heat escaping up the chimney. Close curtains at night to insulate the windows. Open them in the daytime to let in the sun's warmth.

ຂອງເຕົາໄຟຟື້ງເຈົ້າ ເພື່ອກັນບໍ່ໃຫ້ອາຍຮອນໜ້ອນຫາງປ່ອງໄຟ. ໃຫ້ອັດຜ້າກັງໃນກາງຄືນເພື່ອກັນ
ບໍ່ໃຫ້ອາຍຮອນອອກຫາງປ່ອງຢ້ຽມ. ໄຂ່ປ່ອງຢ້ຽມດັ່ງກ່າວໄວ້ໃນເວລາກາງເວັນ ເພື່ອປ່ອຍໃຫ້
ຄວາມອົບອຸ່ນຈາກແສງພະອາທິດເຂົ້າມາ.

THE LAW IN ONTARIO

Laws are made by the people we elect to our federal, provincial and municipal governments. It is our duty to elect the kind of government representatives that we believe will make good laws. It is also our responsibility to let our representatives know what we want and need. This can be done through letters to our MP's (members of federal parliament), our MPP's (members of provincial parliament), and our aldermen or city councillors (members of local government). It can also be done through involvement with political parties and local political groups, such as tenant's organizations and environmental groups.

In Canada, five kinds of freedom are considered especially important.

- . 'Freedom of speech' means that ideally you may speak out however you wish without fear of punishment. There are laws, however, against false public statements or statements which damage another's character.
- . 'Freedom of press' means that newspapers can publish anything they wish, but again they can be sued for false or slanderous statements.
- . 'Freedom of religion' ensures that all people have the right to practise their religion.
- . 'Freedom of movement' means that anyone can travel anywhere in Canada and freely choose where to live.
- . 'Freedom of assembly' permits people to meet to discuss anything they wish. Protest demonstrations and marches where people gather to show their objection to an employer, an organization, a business, a factory, the government or another country are perfectly legal so long as there is no violence. The police have authority to take control if violence breaks out.

Canada has two systems of law, criminal and civil.

CRIMINAL LAW

Criminal law is legislated by the federal government. The Criminal Code of Canada sets out all major criminal offences. Criminal law applies to the whole country although its administration and enforcement is the responsibility of each individual province. The Criminal Code provides penalties for those who commit criminal offences: such punishment may take the form of fines or imprisonment or both.

Offences against the criminal law fall into one of two categories, usually depending on the seriousness of the crime committed. Indictable offences are very serious crimes, such as murder, manslaughter (non-capital murder), serious assault and major theft. Summary offences are crimes such as minor assault and disorderly conduct and they carry lighter penalties.

There are also offences which, though not crimes under federal law, are provincial offences and are punishable by fines or imprisonment or both.

Your Rights during Arrest and Questioning

The following are important rights which people have during the period of arrest and questioning. If you believe that any of these rights have been violated, you should immediately seek the advice of legal counsel.

- . In order to make an arrest, a police officer must have reasonable grounds to believe a person is committing, is about to commit or has committed a crime. For example, a policeman who finds burglary tools in a car can arrest the people in the car and charge them with possession of house-breaking tools. When a police officer arrests someone, the

ທະກັນເກີດຂຶ້ນ.

ການາດາມີກົດໝາຍສອງແບບ, ກົດໝາຍອາຍາແລະກົດໝາຍແພ່ງ.

ກົດໝາຍອາຍາ

ຮຽບການກາງເປັນຜູ້ອອກກົດໝາຍອາຍາ. ປະມວນກົດໝາຍອາຍາຂອງການາດາກໍ່ມີດຳລັງໃນຄວາມຜິດທາງອາຍາສ່ວນໃຫຍ່ໄວ້ທັງໝົດ. ກົດໝາຍອາຍານັ້ນໃຊ້ກັນທົ່ວປະເທດ ແລະ ແມ່ນທາງແຂວງເປັນຜູ້ບໍ່ອິຫານແລະໃຊ້ບັງຄັບ. ປະມວນກົດໝາຍອາຍາກໍ່ມີດໂທດທັນໃຫ້ແກ່ຜູ້ທຳຜິດທາງອາຍາແນວຕ່າງໆ; ໂທດທັນດັ່ງກ່າວອາດມາໃນຮູບຂ່ອງການປັບໂຕມຫລືການກັກຂັງຫລືທັງສອງຢ່າງຜ່ອນກັນ.

ຄວາມຜິດກົດໝາຍອາຍາມີສອງຢ່າງນຳກັນ ແລ້ວແຕ່ຄວາມຮ້າຍແຮງຂອງຄວາມຜິດຖານອາຍາທຳອັນນັ້ນເອງ. ຄວາມຜິດທາງການຜ່ອງໄດ້ (Indictable offence) ແມ່ນຄວາມຜິດທາງອາຍາຮ້າຍແຮງ ຕົວຢ່າງແມ່ນຄາຕກັມ, ຄາຕກັມແບບຍື່ມໃຈຕນາ (ຄາຕກັມແບບບໍ່ແມ່ນໂທດມະຫັນ), ການທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍຮ້າຍແຮງ ແລະການລັກສັບແບບໃຫຍ່ໂຕ. ຄວາມຜິດທາງອາຍາແບບເບົາ (Summary offence) ດັ່ງເຊັ່ນການທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍແບບເລັກນ້ອຍໆ ແລະການປະຕິບັດຕົວທີ່ໄປທາງອີກທາງຂວາງນັ້ນມີໂທດເບົາ.

ຄວາມຜິດຫລາຍໆແນວ, ເຖິງແມ່ນຈະບໍ່ຖືເປັນຄວາມຜິດທາງອາຍາພາຍໃຕ້ກົດໝາຍຂອງທາງຮຽບການກາງກໍ່ຕາມ, ເປັນຄວາມຜິດທາງແຂວງ ແລະມີໂທດຖານຈຳຄຸກຫລືຖືກປັບໂຕມຫລືທັງສອງຢ່າງຜ່ອນກັນ.

ສິດຂອງ ຫານໃນຕອນຖືກຈັບແລະໃນຕອນຖືກຊັກຖາມ

ນັ້ນແມ່ນສິດສຳຄັນຕ່າງໆຂອງຄົນທັງຫລາຍໃນຕອນຖືກຈັບແລະໃນຕອນຖືກຊັກຖາມ. ຖ້າທ່ານເຊື່ອຫມັ້ນວ່າສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງຂອງສິດພວກນັ້ນຖືກລ່ວງເກີນແລ້ວ ທ່ານຄວນຂໍຄວາມແນະນຳນຳທຸກສາທາງກົດໝາຍທັນທີ.

- ເຮົາຈະທຳການຈັບກຸມ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫລວດທຽວຂອງຕອງມຫລືກຖານຫໍແຫນ້ນຫນ້າພິສິມຄວນທີ່ເຮັດໃຫ້ລາວເຊື່ອວ່າຜູ້ຫລາວຈະທຳການຈັບກຸມນັ້ນກຳລັງທຳຄວາມຜິດຢູ່, ກຳລັງຈະທຳຄວາມຜິດ ຫລືໂຕທຳຄວາມຜິດແລ້ວ. ຕົວຢ່າງວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫລວດຜູ້ຫໍພິເສດຂອງມີທີ່ໃຊ້ສຳລັບການລັກຊັບໃນລິດຄັນໃດຄັນໜຶ່ງນັ້ນສາມາດທຳການຈັບກຸມຜູ້ຢູ່ໃນລິດຄັນນັ້ນ ແລະ

officer must specify that the person is under arrest and the reason for the arrest.

- . Whether you are arrested or go with a police officer voluntarily to a police station, you do not have to give any information other than your name and address. You do not have to answer any questions that you are asked until your lawyer has arrived and been consulted by you. If you do make a statement, and you are charged, it can be used against you at your trial.
- . If you are arrested, you have the right to make any reasonable number of phone calls needed to contact a relative or a lawyer.
- . Confessions must be voluntary. They must be written out and signed by the confessor. Confessions should only be signed in the presence of a lawyer who can act as a witness and give legal advice.
- . When the questioning is finished, if the police feel there is enough evidence, they will charge the arrested person. However, this person is still presumed to be innocent until proven guilty beyond a reasonable doubt in a trial.
- . Until recently, an accused person had to remain in custody until the trial, unless the judge allowed the person to go free after the posting of bail: cash or property to guarantee the person's return for trial. Now, in most cases, the accused is brought before the court and released until the trial. If, however, the Crown Attorney (prosecutor) can show a good reason for not releasing the person, this does not apply. If the accused does not appear for trial, the court may issue a bench warrant for the accused's arrest. The police are then entitled to arrest the accused and return

ກ່າວຫາຄົນພວກນວ່າເຂົາເຈົ້າມີເຈດຕະນາໃຈໃນການລັກຊັບໄວ້ໃນຄອບຄອງ. ເມື່ອເຈົ້າ
ຫນ້າຫາຕໍ່ຫລວດຫໍການຈັບກຸມຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ເຈົ້າຫນ້າຫາຄົນດັ່ງກ່າວຕ້ອງບອກໃຫ້ຜູ້ຕ້ອງຫາຊາບ
ນຳ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນຂອງການຈັບກຸມດັ່ງກ່າວ.

ບໍ່ວ່າທ່ານຈະຖືກຈັບກຸມຫລືໄປສະຖານຕໍ່ຫລວດນຳເຈົ້າຫນ້າຫາຕໍ່ຫລວດດ້ວຍຄວາມຕືກລົງໃຈ
ທ່ານບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃຫ້ລາຍລະອຽດໃດໆທັງສິນ ນອກຈາກຊຸດແລະຫຼຸ່ມຂອງທ່ານ. ທ່ານບໍ່ຈຳ
ເປັນຕ້ອງຕອບຄຳຖາມໃດໆທັງສິນ ຈົນກວ່າທະນາຍຄວາມທ່ານຈະມາຮອດແລະໃຫ້ຄຳແນະ
ນຳແກ່ທ່ານເປັນທຳມະດາ. ຖ້າທ່ານເວົ້າແນວໃດແນວໜຶ່ງໄປແລະທ່ານຖືກກ່າວຫາ
ແລ້ວ ຖ້ອຍຄຳດັ່ງກ່າວຂອງທ່ານອາດຖືກນຳມາໃຈເພື່ອມັດຕົວທ່ານໃນຕອນຕັດສິນ.
ຖ້າທ່ານຖືກຈັບ ທ່ານມີສິດໃຫ້ລະສັບຫາພ້ອມຂອງທ່ານຄົນໃດຄົນໜຶ່ງ ຫລືຫາທະນາຍຄວາມ
ຄົນໃດຄົນໜຶ່ງໄດ້.

ການສຳຮະພາບຜິດຕ້ອງເປັນສິ່ງທີ່ຫາໄປດ້ວຍຄວາມຕືກລົງໃຈຂອງຜູ້ກຽວເອງ. ການສຳ
ຮະພາບຕ້ອງມາໃນແບບລາຍລັກອັກສອນ ແລະຜູ້ສຳຮະພາບຕ້ອງເຊັນໄວ້ເປັນຫລັກຖານ.
ຂໍ້ຄວາມຂອງການສຳຮະພາບນັ້ນ ຜູ້ສຳຮະພາບຄວນເຊັນຕໍ່ຫນ້າທະນາຍຄວາມທ່ານ. ທະ
ນາຍຄວາມຄົນດັ່ງກ່າວສາມາດເປັນໄດ້ທັງພະຍານແລະຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳທາງດ້ານກົດໝາຍ.
ເມື່ອການຊັກຖາມສິ້ນສຸດລົງ ຖ້າຫາກວ່າເຈົ້າຫນ້າຫາຕໍ່ຫລວດເຫັນວ່າມີຫລັກຖານພຽງພໍ
ພວກເຂົາເຈົ້າກໍຈະຕັ້ງຂໍ້ຫາໃສ່ຜູ້ທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າຈັບມາທັນທີ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຜູ້ຕ້ອງ
ຫາດັ່ງກ່າວຍັງຈະຖືວ່າບໍ່ຮຸນຮູ້ຢູ່ຈົນກວ່າຈະຖືກພິສູດຢ່າງຈະແຈ້ງໃນສານວ່າມີຄວາມຜິດແທ້.
ຈົນຮອດຫວ່າງນັ້ນ ຜູ້ຕ້ອງຫາຈະຖືກກັກຂັງໄວ້ຈົນກວ່າຈະຮອດວັນຂໍ້ສານ ນອກຈາກເສັ້ນ
ແຕ່ວ່າຜູ້ພິພາກສາຈະອະນຸຍາດປ່ອຍຫລັງຈາກທີ່ຜູ້ມາປະກັນຕົວອອກ: ເວັ້ນສິດຫລືສັບສົນບັດ
ແນວອ່ນແມ່ນສິ່ງທີ່ໃຈສຳລັບປະກັນວ່າຜູ້ຕ້ອງຫາຈະກັບມາຂໍ້ສານ. ດຽວນີ້, ໃນເກືອບທຸກ
ກໍລະນີ, ຜູ້ຕ້ອງຫາຖືກນຳມາສານແລ້ວຖືກປ່ອຍຕົວໄປຈົນກວ່າຈະຮອດວັນຂໍ້ສານ. ເຖິງ
ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຖ້າຫາກອົງການມີເຫດຜົນພຽງພໍທີ່ຈະບໍ່ປ່ອຍຕົວຜູ້ຕ້ອງຫາໄປໄດ້ແລ້ວ ວິ
ທີການດັ່ງກ່າວກໍຈະຖືກຍົກເວັ້ນໄປ. ຖ້າຫາກຜູ້ຕ້ອງຫາບໍ່ມາຂໍ້ສານ ຫາງສານກໍອາດອອກ
ຫມາຍຈັບຜູ້ກຽວໄດ້. ເມື່ອຫາງສານອອກຫມາຍຈັບ ຫາງເຈົ້າຫນ້າຫາຕໍ່ຫລວດກໍມີສິດຈັບ
ຜູ້ຕ້ອງຫາແລະເອົາຕົວຄົນມາຂໍ້ສານໄດ້. ການບໍ່ມາຂໍ້ສານກໍແມ່ນຄວາມຜິດອີກກະໂຫງ

the person to stand trial. Failure to appear is an additional offence for which the accused may be tried.

Appearance in Court and Legal Counsel

If an accused person appears in court without a lawyer, a duty counsel will act on the accused's behalf. In most cases the duty counsel will have the case adjourned until the accused can obtain a lawyer.

An individual should never plead guilty to get it over with. An accused person should never appear in court to answer a serious criminal charge without being represented by a lawyer. If you cannot afford legal counsel, you should apply for legal aid. See the section in this chapter.

People in these three cities may contact the following numbers to obtain the names of lawyers in their areas:

Lawyer Referral Service
Law Society of Upper Canada
130 Queen Street West
Osgoode Hall
Toronto, Ontario M5H 2N6
Telephone: (416) 362-4741

Middlesex Law Association
Librarian
Courthouse and Registry Office
Box 5600
London, Ontario N6A 2P3
Telephone: (416) 699-7046

Courthouse Law Library
2 Daly Avenue
Ottawa, Ontario K1N 6E2

Court Interpreters

If you need an interpreter, be sure to ask for one. It is your right to understand what is said and to have what you say understood in a court.

ຜູ້ຊົງອາດຈະເຮັດໃຫ້ຜູ້ຕ້ອງຫາໂດຍສານນຳຍອມ.

ການມີຫນ້າໃນສານແລະຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳທາງດ້ານກົດໝາຍ

ຖ້າຫາກຜູ້ຕ້ອງຫາມີຫນ້າໃນສານໂດຍຫຍັງມາຮູ້ວ່າ ຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳທາງດ້ານກົດໝາຍປະຈຳສານກໍຈະເປັນຜູ້ທີ່ກຳໜົດເປັນຕົວແທນຜູ້ກຽວ. ແຕ່ສ່ວນຫລາຍແລ້ວ ຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳທາງດ້ານກົດໝາຍດັ່ງກ່າວຈະຍັບຍັງຄະດີໄວ້ຈົນກວ່າຜູ້ຕ້ອງຫາຈະໂດຍສານ.

ຜູ້ຕ້ອງຫາບໍ່ຄວນສາຮະພາຍຜ່ອນອາດຕ້ອງການໃຫ້ເຮືອງລາວຜ່ານໄປໂດຍໄວ ແລະບໍ່ຄວນມີຫນ້າໃນສານເພື່ອຮັບຫນ້າກັບຂໍກ່າວຫາທາງອາຍາຫຼືຮາຍແຮງໂດຍບໍ່ມີທະນາຍເປັນຜູ້ຕາງຫນ້າ. ຖ້າການບໍ່ສາມາດຈາງທະນາຍໄດ້ ທ່ານຄວນຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍນຳທາງການໄດ້. ໃຫ້ເບິ່ງຂໍ້ກຽວກັບເຮືອງນີ້ໃນບົດນີ້ເອງ.

ບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃນສານເມືອງນີ້ສາມາດໂຫຫານຳດ້ວຍພວກນີ້ໄດ້ເພື່ອຂໍລາຍຊື່ພວກທະນາຍຄວາມທີ່ຢູ່ໃນເຂດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ:

- LAWYER REFERRAL SERVICE
LAW SOCIETY OF UPPER CANADA
130 QUEEN STREET WEST
OSGOODE HALL
TORONTO, ONTARIO M5H 2N6
TELEPHONE: (416)362-4741

- MIDDLESEX LAW ASSOCIATION
LIBRARIAN
COURTHOUSE AND REGISTRY OFFICE
BOX 5600
LONDON, ONTARIO N6A 2P3
TELEPHONE: (416)699-7046

- COURTHOUSE LAW LIBRARY
2 DALY AVENUE
OTTAWA, ONTARIO K1N 6E2

ນາຍພາສາປະຈຳສານ

ຖ້າທ່ານຕ້ອງການນາຍພາສາ ໃຫ້ແຈ້ງຈຸດປະສົງຂອງທ່ານ. ທ່ານມັກສັດທາຈະເຂົ້າໃຈໃນສົງຄາມ ຈາກໃນສານ ແລະມີສິດໃຫ້ທາງສານເຂົ້າໃຈໃນສົງຄາມທ່ານເວົ້າ.

ການພິຈາລະນາຂໍ້ບ່ອນ

Preliminary Hearing

Most charges are tried by a provincial judge at a summary trial. Where the accused person is to be tried by a higher court, either by a judge and a jury or a judge alone, the judge must decide if there is enough evidence to warrant a trial. This procedure is known as a preliminary hearing.

Trial

The court in which the accused will be tried depends on the nature of the offence. Most criminal cases are tried by a judge in provincial court, previously called magistrate's court; more serious cases, in the county court by a judge or, if the accused wishes, by a judge and jury. Some very serious cases such as murder or rape are tried in the Ontario Supreme Court. Sometimes the accused has a choice as to whether or not to be tried by a jury. However, whatever court the trial takes place in, the accused must be proven guilty beyond a reasonable doubt. If the accused pleads "not guilty" to the offence, the Crown must present evidence of the accused's guilt. At the end of the trial the judge, or the jury in some cases, must decide whether the accused is the person who has committed the crime, and whether the Crown has proven every material fact of the crime.

In a trial by jury, a new trial may be held if the 12 members of the jury are unable to arrive at a unanimous verdict. Most Canadian citizens over 18 years of age are eligible for jury duty. This does not apply to such people as judges, police officers, lawyers and law students or their spouses.

Appeals

An accused person who is found guilty and who thinks that his or her case has not been fairly heard can usually appeal to a higher court. If the appeal is granted, this can mean:

ຄະດີສ່ວນຫລາຍແມ່ນທາງຜູ້ພິພາກສາຂອງແຂວງຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງເປັນຜູ້ຕັດສິນໃນເວລາພິພາກສາຕັດສິນຄວາມສະນິດລະຫຼືໂທດ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຕ້ອງຫາຈຳຕ້ອງຖືກພິຈາລະນາໂດຍສານສູງໂດຍຜູ້ພິພາກສາ ນຶ່ງແລະຄະນະລູກຊຸນ ຫລືໂດຍຜູ້ພິພາກສາແຕ່ຜູ້ດຽວແລ້ວ ຜູ້ພິພາກສາທຽວຂອງເປັນຜູ້ຊາດວ່າຄະດີ ດັ່ງກ່າວສິນຄວນຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຈາກສານສູງທວ່າຫລັບ ໂດຍຖືເອົາຫລັກການໜັ້ມເປັນທັງ. ຮຽບຮຽນການນຳເອົາກັນວ່າການພິຈາລະນາຂັ້ນເບື້ອງຕົ້ນ.

ການພິພາກສາຕັດສິນຄະດີ

ສານທີ່ຜູ້ຕ້ອງຫາຈະໄປຮັບການພິພາກສາຕັດສິນນັ້ນນັ້ນຂຶ້ນກັບເຫດຜົນໃນຂອງຄວາມຜິດຂອງຜູ້ກຽວ ຂອງ. ຄະດີອາຍາສ່ວນຫລາຍແມ່ນຜູ້ພິພາກສາຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງໃນສານແຂວງເປັນຜູ້ຕັດສິນ. ສານແຂວງ ດັ່ງກ່າວແຕ່ກ່ອນເອີ້ນວ່າ Magistrate's Court (ສານຜູ້ພິພາກສາຕັດສິນຄວາມສະນິດລະຫຼື ຫລືໂທດ). ສຳລັບຄະດີທຳອ່ານແຂງແຮງ ກໍແມ່ນທາງຜູ້ພິພາກສາຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງຫລື ຖ້າຫາກຜູ້ຕ້ອງຫາຕ້ອງ ການ ຜູ້ພິພາກສາຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງແລະຄະນະລູກຊຸນເປັນຜູ້ພິພາກສາຕັດສິນໃນສານເມັ່ນຂອງ. ຄະດີທຳອ່ານແຂງ ຕ້ອງເຊິນຄະດີຄາດຕະກັມຫລືຄະດີຂັ້ນນັ້ນແມ່ນຖືກຕັດສິນໃນສານສູງສຸດຂອງອົງຕາອິໂອ. ບາງ ຄະດີ ຜູ້ຕ້ອງຫາມີໂອກາດເລືອກເອົາວ່າຈະເຂົ້າຮັບຄຳພິພາກສາຕັດສິນໂດຍພວກລູກຊຸນຫລັບ. ເຖິງ ທັງໃດກໍຕາມ ບໍ່ວ່າການພິພາກສາຕັດສິນນັ້ນຈະມີຂຶ້ນໃນສານໃດກໍຕາມ ໂຈດຕ້ອງພິສູດໃຫ້ໄດ້ວ່າຜູ້ຕ້ອງ ການນັ້ນມີຄວາມຜິດຢ່າງແທ້ຈິງ. ຖ້າຫາກຜູ້ຕ້ອງຫາບໍ່ຍອມຮັບຜິດຕາມຄຳກ່າວຫາ ມັນກໍເປັນຫນ້າຂອງ ການທີ່ຈະສະເໜີຫລັກຖານມັດຕິຜູ້ຕ້ອງຫາດັ່ງກ່າວ. ໃນຕອນທ້າຍຂອງການພິພາກສາຕັດສິນ ຜູ້ ພິພາກສາຫລືພວກລູກຊຸນ ໃນບາງກໍລະນີ ຕ້ອງລົງຄວາມເຫັນວ່າຜູ້ຕ້ອງຫານັ້ນຄົນທີ່ໂດຍກະທຳຄວາມ ຜິດແທ້ຫລັບ ແລະອ້ຍການນັ້ນໂດຍສູດຫລັກຖານທຸກໆອັນກຽວກັບຄວາມຜິດນັ້ນຫລັບ.

ການຕັດສິນຄວາມໂດຍພວກລູກຊຸນນັ້ນອາດມີຂຶ້ນໄດ້ໂທ່ມ ຖ້າຫາກວ່າໃນຄັ້ງທຳອິດນັ້ນພວກລູກ ຊຸນຈຳນວນສັບສອງຄົນບໍ່ສາມາດລົງຄວາມເຫັນນຳກັນຢ່າງເປັນເອກກະສັນ. ຈາວການາດຽນສ່ວນ ທຳອິດອາຍາຮຽນກ່າວສັບແປດປົມສັບສອນຫນ້າທີ່ເປັນພວກລູກຊຸນໄດ້. ຈາວການາດຽນທີ່ເປັນພວກລູກ ຊຸນດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ກໍແມ່ນພວກຜູ້ພິພາກສາ, ພວກຕຳຫລວດ, ພວກທະນາຍຄວາມ, ແລະພວກນັກຮຽນ ຄຸ້ມຄອງ ຫລືພິລຍາຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

ການອຸທອນ

ຜູ້ຕ້ອງຫາຕັດສິນວ່າຜິດແຕ່ຄວາມຄະດີຂອງຕົນນັ້ນບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເປັນຕົ້ນ ຕາມຕົ້ນມະດາ

- . that the decision of the lower court is overturned; that is, that the defendant is found not guilty; or
- . that a new trial is granted. This occurs if the judge made a mistake in law which affected the original trial. The retrial will then take place in the same court as the original trial.

If an appeal has already been heard by the Ontario Court of Appeal and if there is a possibility of an appeal to the Supreme Court of Canada, the appellant must first obtain leave to appeal from the Supreme Court of Canada.

Sentences

Three types of punishment are used when a person is convicted of a crime. There may be a fine or imprisonment, or both, or probation following a suspended sentence. A fine is given for offences of a minor nature.

Imprisonment is given for more serious crimes. The length of time varies according to provisions of the Criminal Code, the convicted person's previous record and many other factors about the person which may come out in evidence or in a presentence report, if the judge delays sentencing until such a report is prepared.

A suspended sentence is a postponement of punishment for a certain time, up to a maximum of two years. There are certain conditions for a suspended sentence. During this time, the convicted person is on probation and must do as the court says. For example, the person may have to be at home by a certain time at night or the person may have to stay away from certain companions and places. A person who has received a suspended sentence for a first offence will probably be sent to jail for a second offence.

Family Court

Young people under 16, who are accused of a crime, are not tried

ແລ້ວ ສາມາດອຸທອນຕໍ່ສານສູງໄດ້. ຖ້າສານສູງອະນຸຍາດໃຫ້ມີການອຸທອນ ນັກອາດຫມາຍຄວາມວ່າ:

- ພົນການຕັດສິນຂອງສານຕໍ່ກັນນຖືກລົບລ້າງໄປ; ຈຳເລີຍບໍ່ມີຄວາມຕິດ; ຫລື
- ຈະຕ້ອງມີການພິພາກສາຕັດສິນໃໝ່. ພ້ອມນັ້ນໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ພິພາກສາໃຈຮັກຫມາຍພິດໃນຕອນພິພາກສາຕັດສິນຂຶ້ນແຮກ. ສະນັ້ນ ການພິພາກສາຕັດສິນຕໍ່ອອກສອງຈັງຈະມີຂຶ້ນໃນສານດຽວກັນກັບສານທີ່ໃຫ້ຄຳຕັດສິນຄັ້ງກ່ອນ.

ຖ້າຫາກສານອຸທອນອົງຕາອິໂອໄດ້ຟັງການອຸທອນແລ້ວ ແລະຖ້າຫາກຈະມີການອຸທອນຕໍ່ສານສູງຂອງການາດາອິກ ຜູ້ອຸທອນຈຳຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ອຸທອນຈາກສານສູງສຸດຂອງການາດາດັ່ງກ່າວກ່ອນ.

ການວາງໂທດ

ໂທດທີ່ຜູ້ມີຄວາມຜິດຫ່າງອາຍາຈະໄດ້ຮັບນັ້ນ ມີນຳກັນສາມຢ່າງ. ຜູ້ກຽວອາດຈະຖືກປັບໂຫມລືຈຳຄຸກ, ຫລືທັງສອງຢ່າງພ້ອມກັນ, ຫລືຖືກດູແລຄວາມປະພິດຫລັງຈາກຫ່າງສານໄດ້ໂຈະໂທດໄວ. ການປັບໂຫມນັ້ນແມ່ນໃຈໄວສຳລັບຄວາມຜິດສະຖານເບົາ.

ໂທດຈຳຄຸກແມ່ນໂທດສຳລັບຄວາມຜິດຖານອາຍາຫຼາຍແຮງ. ລະຍະເວລາຂອງການຈຳຄຸກນັ້ນ ຂຶ້ນກັບຂໍ້ກຳນົດຂອງປະມວນກົດຫມາຍອາຍາ, ປວັດຂອງຜູ້ທຳຜິດຕ້ອງ ແລະລາຍລະອຽດຕ່າງໆ ດ້ວຍກັບຕົວລາວຊຶ່ງອາດຖືກນຳມາຕິແພ່ໃນສານ ຫລືຊ່ວຍອາດປາກົດຂຶ້ນໃນລາຍງານທີ່ເຮັດຂຶ້ນກ່ອນການວາງໂທດ ຖ້າຫາກວ່າຜູ້ພິພາກສາເລືອນການວາງໂທດໄປຈົນກວ່າວ່າລາຍງານດັ່ງກ່າວນັ້ນຈະຖືກນຳມາເນີນ.

ໂທດຈະຖືກໂຈະໄວຢ່າງດີນັ້ນບໍ່ເກີນສອງປີ. ຜູ້ຫຼຸກຫວາງສານໂຈະບໍ່ລົງໂທດເທື່ອນໜຶ່ງເຮັດການຂໍແນະນຳຢ່າງຫລາຍແນວຂອງສານ. ໃນລະຍະຫຍັບຖືກໂທດເທື່ອນ ຜູ້ທຳຜິດຕ້ອງເຮັດຕາມຄຳຂ້ອງຂອງສານຫຼຸກປະການ. ຕົວຢ່າງວ່າ ຜູ້ທຳຜິດຕ້ອງກັບບ້ານກັບເຮືອນຕາມເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກາງກຳກາງຄືນ ຫລືຜູ້ທຳຜິດອາດຈຳຕ້ອງໂຕຫລັກເວັ້ນບໍ່ຕົບຄຳສະມາຄົມກັບໝູ່ກອງບາງຄືນ ຫລືອາດຈຳຕ້ອງຫລີກເວັ້ນບໍ່ໄປໃກ້ສະຖານທີ່ໃດໜຶ່ງ. ບຸກຄົນທີ່ຖືກຫວາງສານໂຈະໂທດໄວສຳລັບຄວາມຜິດຄັ້ງທຳອິດ ອາດຈະຖືກຈຳຄຸກເມື່ອທຳຄວາມຜິດຄັ້ງຫສອງ.

ການອອບຄົວ

ພວກຫຸ້ນນອຍໝັ້ນອາຍຸຕໍ່ກ່າວສັບຫົກປີຫຼືກ່າວຫາວ່າທຳຄວາມຜິດຖານອາຍານັ້ນ ຈະບໍ່ຖືກ